

Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2020 r.

Labour market in Mazowieckie Voivodship in 2020

Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2020 r.

Labour market in Mazowieckie Voivodship in 2020

Urząd Statystyczny w Warszawie Statistical Office in Warszawa

Warszawa Warsaw 2021

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Warszawa, Mazovian Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Tomasza Zegara

Zespół autorski

Editorial team

Aneta Czyżkowska, Dorota Sułkowska

Tłumaczenie

Translation

Agnieszka Gromek-Żukowska

ISSN 2720-295X

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://warszawa.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu dwudzieste pierwsze wydanie publikacji poświęconej zagadnieniom rynku pracy w województwie mazowieckim.

Niniejsza publikacja ma na celu zaprezentowanie najważniejszych tematów z zakresu rynku pracy dotyczących pracujących, bezrobotnych, warunków pracy oraz wynagrodzeń. Poprzez swój zakres i przekrój wzmacnia ona system monitorowania polityki spójności w regionie.

Opracowanie składa się z syntezy wyników badań oraz tekstów analitycznych wzbogaconych wykresami i kartogramami obrazującymi wiele zjawisk występujących na terenie województwa mazowieckiego. W celu zilustrowania i przeanalizowania zachodzących w województwie mazowieckim zmian wybrane dane ujęto w retrospekcji od 2010 r.

Opracowanie zostało przygotowane przy wykorzystaniu wyników badań statystycznych statystyki publicznej, w tym na podstawie danych uzyskanych z Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (obecnie Ministerstwo Rozwoju i Technologii) oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Oddając do rąk Państwa publikację „Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2020 r.” wyrażam nadzieję, że zaspokoi ona potrzeby informacyjne szerokiego grona użytkowników zarówno w kraju, jak i za granicą.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, listopad 2021 r.

Preface

The Statistical Office in Warszawa is pleased to introduce the twenty-first edition of the publication concerning labour market in Mazowieckie Voivodship.

This publication aims to present the most important topics in the field of the labour market concerning the employed, unemployed, working conditions and wages and salaries. Through its scope and cross-section, it strengthens the monitoring system of the cohesion policy in the region.

The study consists of a synthesis of survey results and analytical texts enriched with charts and cartograms illustrating many phenomena occurring in Mazowieckie Voivodship. In order to illustrate and analyse the changes taking place in Mazowieckie Voivodship, selected data have been included in a retrospective since 2010.

The study was prepared using the results of statistical surveys of official statistics, including data obtained from the Ministry of Development, Labour and Technology (currently the Ministry of Development and Technology) and the Agricultural Social Insurance Fund.

By presenting you with the publication „The labour market in Mazowieckie Voivodship in 2020” I hope that it will meet the information needs of a wide range of users both at home and abroad. At the same time, I would like to kindly ask everyone interested in the subject of the labour market to submit comments and suggestions that will allow to improve subsequent editions of the publication.

Director
of the Statistical Office
in Warszawa

Zofia Kozłowska

Warszawa, November 2021

Spis treści

	Str. Page
Przedmowa.....	3, 4
Spis tablic.....	5
Spis wykresów	5
Spis map.....	6
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	8
Synteza	11
Rozdział 1. Pracujący.....	13
Rozdział 2. Bezrobocie.....	18
Rozdział 3. Warunki pracy.....	30
Rozdział 4. Wynagrodzenia.....	43

Contents

	Str. Page
Preface.....	3, 4
List of tables	5
List of charts.....	5
List of maps	6
Symbols and main abbreviations	8
Executive summary.....	11
Chapter 1. Employment.....	13
Chapter 2. Unemployment.....	18
Chapter 3. Work conditions.....	30
Chapter 4. Wages and salaries.....	43

Spis tablic

	Tablica Table	Str. Page
Pracujący.....	1	13
Bezrobocie rejestrowane	2	18
Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku.....	3	22
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	4	31
Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy	5	37
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto.....	6	43

List of tables

	Tablica Table	Str. Page
Employed persons.....	1	13
Registered unemployment.....	2	18
Registered unemployed persons without benefits rights.....	3	22
Persons working in hazardous conditions ...	4	31
Accidents and persons injured in acci- dents at work.....	5	37
Average monthly gross wages and sala- ries.....	6	43

Spis wykresów

	Wykres Chart	Str. Page
Struktura pracujących według płci.....	1	14
Pracujący według wybranych sekcji	2	15
Pracujący według płci.....	3	16
Bezrobotni zarejestrowani według płci i stopa bezrobocia.....	4	19

List of charts

	Wykres Chart	Str. Page
Structure of employed persons by sex.....	1	14
Employed persons by selected sections	2	15
Employed persons by sex.....	3	16
Registered unemployed persons by sex and unemployment rate.....	4	19

		Wykres Chart	Str. Page
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wieku w 2020 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and age in 2020.....	5	23
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wykształcenia w 2020 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and educational level in 2020.....	6	24
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2020 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2020.....	7	25
Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółem w 2020 r.....	Selected categories of unemployed persons in a special situation on the labour market in % of total in 2020.....	8	26
Długotrwale bezrobotni w 2020 r.....	Long-term unemployed persons in 2020....	9	27
Napływ i odpływ bezrobotnych.....	Inflow and outflow of unemployed persons.....	10	28
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy.....	Registered unemployed persons per 1 job offer.....	11	29
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia.....	Persons working in hazardous conditions ..	12	31
Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń.....	Structure of persons working in hazardous conditions by type of hazard.....	13	33
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci.....	Persons injured in accidents at work by sex	14	38
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w 2020 r.....	Persons injured in accidents at work in 2020.....	15	39
Wypadki przy pracy według przyczyn w 2020 r.	Accidents at work by causes in 2020.....	16	40
Liczba dni niezdolności do pracy.....	Number of days of incapacity for work	17	41
Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według sekcji w 2020 r.	Number of days of incapacity for work per 1 person injured by sections in 2020.....	18	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto.....	Average monthly gross wages and salaries.....	19	44
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie.....	Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the Voivodship.....	20	46

Spis map

List of maps

		Mapa Map	Str. Page
Podział makroregionu województwo mazowieckie według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)	Division of macroregion Mazowieckie Voivodship by Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS).....	1	10

		Mapa Map	Str. Page
Pracujący w 2020 r.	Employed persons in 2020	2	17
Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2019–2020.....	Change in the number of registered unemployed persons in 2019–2020	3	20
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r.	Registered unemployment rate in 2020	4	21
Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia w 2020 r.....	Share of women in the total number of persons working in hazardous conditions in 2020.....	5	32
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w 2020 r.	Persons working in hazardous conditions in 2020.....	6	34
Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego w 2020 r.....	Number of days of incapacity for work per 1 person injured in 2020	7	41
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2020 r.	Average monthly gross wages and salaries in 2020.....	8	45

Uwagi metodologiczne dostępne na stronie internetowej:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-statystyka-ryнку-pracy-i-wynagrodzen,1,2.html>

Methodological notes available in Yearbook of Labour Statistics

<https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/yearbook-of-labour/methodological-report-statistics-on-labour-market-wages-and-salaries,5,1.html>

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,5 magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano na str. 9. categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given on page 9
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych data revised
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty Polish zloty
ha	hektar hectare
r.	rok
kJ	kilodżul kilojoule
kcal	kilokaloria kilocalorie
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
Lp. No.	liczba porządkowa number
ok.	około

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
gm. m-w.	gmina miejsko-wiejska urban-rural gmina
gm. w.	gmina wiejska rural gmina
m.	miasto city
m.st.	miasto stołeczne Capital City
nr (Nr) No.	numer number
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
pkt	punkt
poz.	pozycja
str.	strona
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
Dz.U.	Dziennik Ustaw
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy it means

Skróty i pełne nazwy sekcji PKD stosowane w publikacji

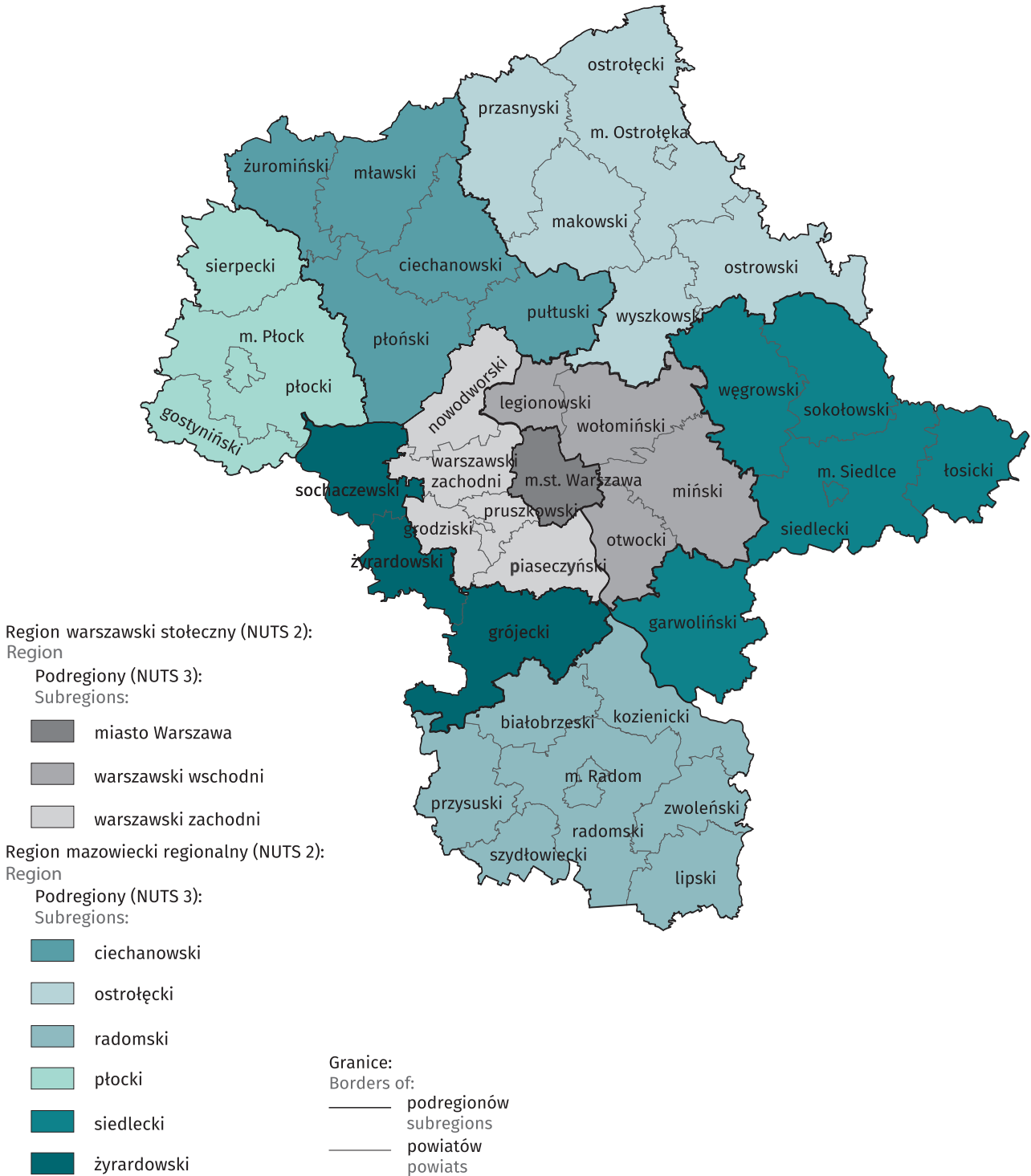
Abbreviations and full names NACE Rev. 2 sections used in the publication

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Mapa 1. Podział makroregionu województwo mazowieckie według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)

Stan w dniu 1 stycznia 2018 r.

Map 1. Division of macroregion Mazowieckie Voivodship by Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)
As of 1 January 2018

Synteza

Executive summary

Dane za lata 2010–2020 dotyczące pracujących i bezrobocia rejestrowanego wskazują na pogorszenie sytuacji na rynku pracy w ostatnim roku omawianego okresu. W 2020 r. z powodu pojawienia się pandemii COVID-19 wprowadzone zostały rozwiązania prawne mające na celu zminimalizowanie zagrożeń wynikających z epidemii. Regulacje te wpłynęły na działanie wielu przedsiębiorstw wymuszając ograniczenia lub czasowe zaprzestanie prowadzonej działalności. Znajduje to potwierdzenie w danych prezentowanych w niniejszej publikacji.

Liczba osób pracujących w 2020 r. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym spadek odnotowany w województwie mazowieckim był mniej znaczący niż w Polsce (0,9% wobec 1,3%). W stosunku do początku analizowanego okresu (tj. do 2010 r.) pracujących było więcej – w mazowieckim o 18,9%, a w Polsce o 12,2%. Rośnie z roku na rok udział pracujących w województwie w ogólnej liczbie tej zbiorowości w kraju – od 16,6% w 2010 r. do 17,6% dziesięć lat później. Liczba pracujących przypadająca na 1000 ludności w 2020 r. była nieco mniejsza niż rok wcześniej (313 wobec 316); ostatni raz spadek odnotowano w 2012 r. W latach 2013–2019 obserwuje się wzrost tego wskaźnika, przy czym największy (o 12 punktów) – w 2016 r.

Za negatywne skutki pandemii uznać należy wzrost w skali roku liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy oraz wyższą stopę bezrobocia. Liczba bezrobotnych w 2020 r. w województwie zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 18,8% (w kraju o 20,8%). W latach 2010–2013 bezrobotnych przybywało, jednak nie było to tak znaczące; największy wówczas wzrost wynoszący 10,2% odnotowano w 2012 r. Najgłębszy spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w 2017 r. i wyniósł 18,4%. Od 2014 r. utrzymuje się spadek w skali roku liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w urzędach pracy, a od 2015 r. – także wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych w ciągu roku. Jednak w 2020 r. po raz pierwszy od 2013 r. napływ bezrobotnych był większy niż odpływ.

Struktura bezrobotnych według różnych cech nie zmienia się znacząco rok do roku, jednak w dłuższej retrospekcji obserwuje się pewne prawidłowości. Wśród bezrobotnych niezmiennie najliczniejsze są grupy osób najslabiej wykształconych. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym stanowiły łącznie około połowę zarejestrowanych bezrobotnych, jednak w prezentowanym okresie ich odsetek systematycznie malał – z 54,7% w 2010 r. do 47,9% w 2020 r. W tym samym czasie rósł z roku na rok odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym – odpowiednio z 11,9% do 17,6%. Cały czas najwięcej osób bezrobotnych jest w wieku 25–34 lata; ich udział w ogólnej liczbie bezro-

Data for the years 2010–2020 concerning employed persons and registered unemployment indicate a deterioration in the situation on the labour market in the last year of the analysed period. In 2020, due to the outbreak of the COVID-19 pandemic, legal solutions were introduced to minimize the risks resulting from the epidemic. These regulations influenced the operation of many enterprises, forcing restrictions or temporary cessation of their activities. This is confirmed by the data presented in this publication.

The number of employed persons in 2020 decreased compared to the previous year, while the decrease recorded in Mazowieckie Voivodship was less significant than in Poland (0.9% compared to 1.3%). In relation to the beginning of the analysed period (i.e. until 2010), there were more employed persons – in Mazowieckie by 18.9% and in Poland by 12.2%. The share of the employed in the Voivodship in the total number of this group in the country is growing year by year – from 16.6% in 2010 to 17.6% ten years later. The number of employed persons per 1,000 population in 2020 was slightly lower than the year before (313 against 316); The last decrease was recorded in 2012. In the years 2013–2019, this indicator increased, with the highest (by 12 points) – in 2016.

The negative effects of the pandemic include the annual increase in the number of unemployed persons registered in labour offices and a higher unemployment rate. The number of unemployed in 2020 in the Voivodship increased by 18.8% compared to the previous year (nationally by 20.8%). In 2010–2013 the number of unemployed persons increased, but it was not so significant; the largest increase at that time, amounting to 10.2%, was recorded in 2012. The greatest decrease in the number of the unemployed took place in 2017 and amounted to 18.4%. Since 2014, there has been a year-on-year decline in the number of newly registered unemployed persons in labour offices, and since 2015 – also those removed from the unemployment register during the year. However, in 2020, for the first time since 2013, the inflow of unemployed was greater than the outflow.

The structure of the unemployed according to various characteristics does not change significantly from year to year, however, some regularities are observed in the longer retrospective. The least educated groups are invariably the most numerous among the unemployed. Persons with basic vocational and lower secondary, primary and incomplete primary education accounted for about half of the registered unemployed in total, but in the presented period their percentage was systematically decreasing – from 54.7% in 2010 to 47.9% in 2020. At the same time the percentage of unemployed persons with higher education grew year by year – from 11.9% to 17.6%, respectively. The most unem-

botnych wynosi od 29,2% w 2010 r. do 25,8% w 2019 r. Niezmiennie od 2012 r. najwięcej bezrobotnych jest ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Natomiast regularnie zmniejsza się odsetek bezrobotnych nie posiadających stażu zawodowego – z 22,4% na początku badanego okresu do 14,4% w 2020 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim jest niższa niż średnio w kraju, przy czym w latach 2010–2012 różnica wyniosła 2,7 p. proc., a w ostatnim roku zmniejszyła się do 1,1 p. proc. W 2020 r. stopa bezrobocia wyniosła 5,2% w mazowieckim i 6,3% w kraju, co oznacza wzrost w skali roku odpowiednio o 0,8 i o 1,1 p. proc., ale spadek w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o 4,5 i o 6,1 p. proc. W województwie ma miejsce wyraźne różnicowanie stopy bezrobocia. W 2020 r. rozpiętość między najwyższą (powiat szydłowiecki) a najniższą stopą bezrobocia (m.st. Warszawa) wyniosła 21,9 p. proc. i była największa w kraju; najniższą wynoszącą 4,5 p. proc. odnotowano w województwie łódzkim.

Zmiany dotyczące przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto nie odzwierciedlają trudności, które zaistniały na rynku pracy w związku z pandemią koronawirusa. W całym badanym okresie wynagrodzenia z roku na rok rosły, przy czym w województwie mazowieckim wzrost był nieco wolniejszy niż średnio w kraju; w 2020 r. było to odpowiednio 5,3% wobec 6,6%, a w 2010 r. – 2,4% wobec 3,6%. Wynagrodzenia w województwie są wyższe niż w Polsce, jednak przewaga ta systematycznie maleje – z 24,6% w 2010 r. do 19,2% pod koniec prezentowanego okresu.

Analizując dane dotyczące wypadków przy pracy oraz osób w nich poszkodowanych stwierdzić można, że 2020 r. był pod tym względem najkorzystniejszy w całym prezentowanym okresie. Zarówno liczba wypadków przy pracy, jak i liczba osób, które im uległy były najmniejsze od 2010 r. Liczba wypadków w 2020 r. zmniejszyła się o 29,4% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 36,2% w stosunku do 2010 r., a liczba osób poszkodowanych – odpowiednio o 29,3% i o 36,6%. Można przypuszczać, że ma to związek ze wspomnianymi już wcześniej rozwiązaniami wprowadzonymi w celu zmniejszenia skutków pandemii. Mogły przyczynić się do tego zarówno wymuszone sytuacją ograniczenia prowadzonej przez przedsiębiorstwa działalności, jak i umożliwienie świadczenia pracy w formie zdalnej. Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami w 2020 r. także była najmniejsza w badanym okresie, ale średnia nieobecność 1 poszkodowanego w wypadku była dłuższa niż w 2019 r. i dłuższa niż na początku badanego okresu o około 2 dni.

ployed are still aged 25–34; their share in the total number of the unemployed ranges from 29.2% in 2010 to 25.8% in 2019. Invariably, since 2012, the highest number of unemployed persons with work seniority from 1 to 5 years. On the other hand, the percentage of the unemployed without work experience is regularly decreasing – from 22.4% at the beginning of the analysed period to 14.4% in 2020.

The registered unemployment rate in Mazowieckie Voivodship is lower than the national average, and in the years 2010–2012 the difference amounted to 2.7 pp, and in the last year it decreased to 1.1 pp. In 2020, the unemployment rate amounted to 5.2% in Mazowieckie and 6.3% in the country, which means an increase per annum by 0.8 and 1.1 pp, respectively, but a decrease compared to 2010, respectively by 4.5 and 6.1 pp. There is a clear diversification of the unemployment rate in the Voivodship. In 2020, the spread between the highest (szydłowiecki powiat) and the lowest unemployment rate (m.st. Warszawa) was 21.9 pp and was the largest in the country; the lowest, 4.5 pp was recorded in Łódzkie Voivodship.

Changes in average gross monthly wages and salaries do not reflect the difficulties that have arisen on the labour market in connection with the coronavirus pandemic. In the whole analysed period, wages and salaries increased year by year, while in Mazowieckie Voivodship the increase was slightly slower than the national average; in 2020 it was 5.3% compared to 6.6%, and in 2010 – 2.4% compared to 3.6%. Wages and salaries in the Voivodship are higher than in Poland, but this advantage is systematically decreasing – from 24.6% in 2010 to 19.2% at the end of the presented period.

Analysing the data on accidents at work and persons injured in them, it can be stated that 2020 was the most favourable in this respect in the entire period presented. Both the number of accidents at work and the number of persons who suffered them were the lowest since 2010. The number of accidents in 2020 decreased by 29.4% compared to the previous year and by 36.2% compared to 2010, and the number of injured persons – by 29.3% and 36.6% respectively. It can be assumed that this is related to the aforementioned solutions introduced to reduce the effects of the pandemic. This could be due to both the restrictions imposed by the situation in the activities conducted by enterprises and the possibility of remote work. The number of days of incapacity for work due to accidents in 2020 was also the lowest in the analysed period, but the average absence of 1 injured person in an accident was longer than in 2019 and longer than at the beginning of the analysed period by about 2 days.

Rozdział 1.

Chapter 1.

Pracujący

Employment

Dane o pracujących prezentowane są według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. Oznacza to, że omawiane zagadnienia dotyczą 63–64% ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej.

Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przyjmując zasadę jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

Data on employed persons are presented by actual workplace and kind of activity; they do not include entities employing up to 9 persons and private farms in agriculture. This means that the discussed issues concern 63–64% of the total number of persons employed in the national economy.

Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time employees, each person being listed once according to the main workplace.

W 2020 r. liczba pracujących w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się. Wcześniej taka sytuacja miała miejsce w 2012 r., a w kolejnych latach pracujących w województwie mazowieckim z roku na rok przybywało. Może to wskazywać, że spadek liczby pracujących był wynikiem ograniczeń i trudności spowodowanych przez pandemię COVID-19, z którymi musieli zmierzyć się pracodawcy.

Liczba pracujących według stanu w końcu grudnia 2020 r. wyniosła 1700,3 tys. osób i była o 15,1 tys., tj. o 0,9% mniejsza w odniesieniu do 2019 r. Pracujący w województwie stanowili 17,6% tej populacji w kraju (przed rokiem – 17,5%, a w 2010 r. – 16,6%).

In 2020, the number of employed persons decreased compared to the previous year. Previously, such a situation took place in 2012, and in the following years the number of employed persons in Mazowieckie Voivodship increased from year to year. This may indicate that the decline in the number of employed persons was a result of the constraints and difficulties caused by the COVID-19 pandemic that employers had to face.

The number of employed persons as at the end of December 2020 amounted to 1700.3 thousand persons and was by 15.1 thousand, i.e. 0.9% lower compared to 2019. Employed persons in the Voivodship constituted 17.6% of this population in the country (the year before – 17.5%, and in 2010 – 16.6%).

Tablica 1. Pracujący
Stan w dniu 31 grudnia
Table 1. Employed persons
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	W liczbach bezwzględnych in absolute numbers			w % in %	2019=100
Ogółem Total	1430064	1715434	1700342	100,0	99,1
z liczby ogółem: in absolute number:					
mężczyźni men	697396	822563	819032	48,2	99,6
kobiety women	732668	892871	881310	51,8	98,7
sektor publiczny public sector	521079	541179	538193	31,7	99,4
sektor prywatny private sector	908985	1174255	1162149	68,3	99,0
miasta urban areas	1246599	1463441	1445888	85,0	98,8
wieś rural areas	183465	251993	254454	15,0	101,0

Podmioty sektora prywatnego skupiają około 2/3 ogółu pracujących w województwie; w 2020 r. było to 68,3%. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba pracujących w sektorze prywatnym zmniejszyła się o 12,1 tys. osób, tj. o 1,0%, a w sektorze publicznym – o 3,0 tys., tj. o 0,6%.

W 2020 r. kobiety stanowiły 51,8% ogółu pracujących w województwie (w Polsce – 50,2%). Warto zauważyć, że w całym badanym okresie odsetek pracujących kobiet był wyższy w województwie niż w kraju o ok. 2 p. proc.

Private sector entities concentrate about 2/3 of the total number of employed persons in the Voivodship; in 2020, it was 68.3%. Compared to the previous year, the number of persons employed in the private sector decreased by 12.1 thousand, i.e. by 1.0%, and in the public sector - by 3.0 thousand, i.e. 0.6%.

In 2020, women accounted for 51.8% of the total number of employed persons in the Voivodship (in Poland – 50.2%). It is worth noting that in the entire analysed period the percentage of employed women was higher in the Voivodship than in the country by approx. 2 pp.

Wykres 1. Struktura pracujących według płci

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Structure of employed persons by sex
As of 31 December

Spadek w porównaniu z 2019 r. liczby pracujących zanotowano w połowie (w 21 z 42) powiatów województwa, w tym największy w powiatach grójeckim (o 6,2%), m. Ostrołęce (o 4,4%) i łosickim (3,7%). Największy wzrost liczby pracujących wystąpił w powiatach płońskim (o 6,1%), szydłowieckim (o 4,5%) oraz grodziskim i żyrardowskim (po 4,4%).

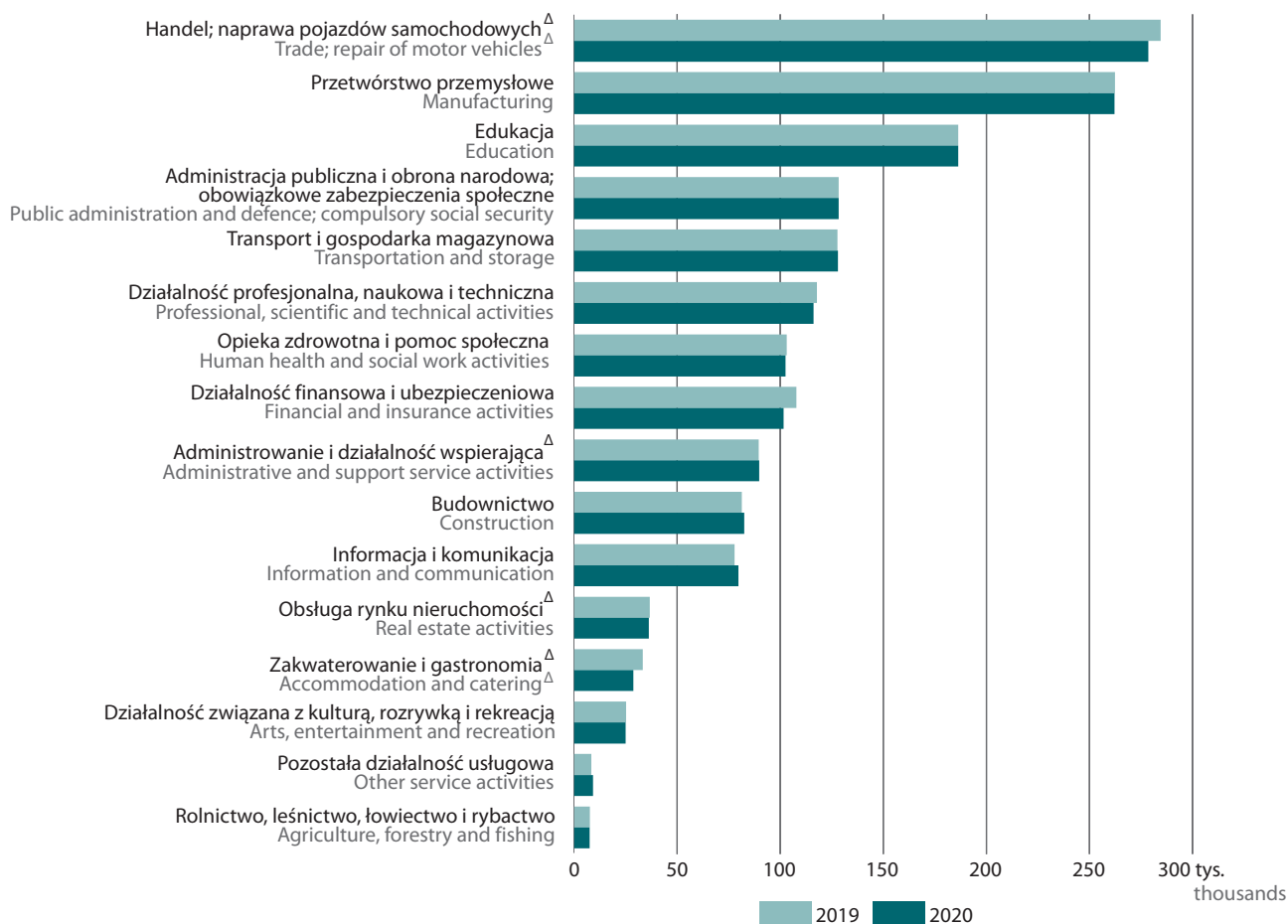
A decrease in the number of employed persons compared to 2019 was recorded in half (in 21 out of 42) of the Voivodship's powiats, including the largest in grójecki (by 6.2%), Ostrołęka (by 4.4%) and łosicki powiat (3.7%). The highest increase in the number of employed persons was recorded in płoński (by 6.1%), szydłowiecki (by 4.5%), as well as grodziski and żyrardowski powiat (4.4% each).

Wykres 2. Pracujący według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Employed persons by selected sections

As of 31 December

W województwie mazowieckim niezmiennie najwięcej osób pracuje w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz przetwórstwo przemysłowe; w 2020 r. było to odpowiednio 16,4% i 15,4% ogólnej liczby pracujących w województwie. Stosunkowo duży odsetek stanowili pracujący w edukacji (11,0%), a ponadto w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (7,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (7,5%).

Do powiatów o największym udziale pracujących w handlu; naprawie pojazdów samochodowych należały: pruszkowski (28,2% ogółu pracujących w danym powiecie), warszawski zachodni (27,2%) i piaseczyński (26,0%), a w przetwórstwie przemysłowym: garwoliński (39,6%), grójecki (38,2%) oraz nowodworski i ostrowski (po 37,1%).

In Mazowieckie Voivodship invariably the largest number of persons work in the section of trade; repair of motor vehicles and manufacturing; in 2020 it was respectively 16.4% and 15.4% of the total number of employed persons in the Voivodship. A relatively large percentage was employed in education (11.0%), as well as in public administration and national defense; compulsory social security (7.6%) and in transportation and storage (7.5%).

Powiaty with the highest share of employed persons in trade; repair of motor vehicles were: pruszkowski (28.2% of the total number of employed persons in a given powiat), warszawski zachodni (27.2%) and piaseczyński (26.0%), and in manufacturing: garwoliński (39.6%), grójecki (38.2%), as well as nowodworski and ostrowski (37.1% each).

Dla przedstawienia relacji liczby pracujących do liczby mieszkańców posłużono się wskaźnikiem „liczba pracujących na 1000 ludności”.

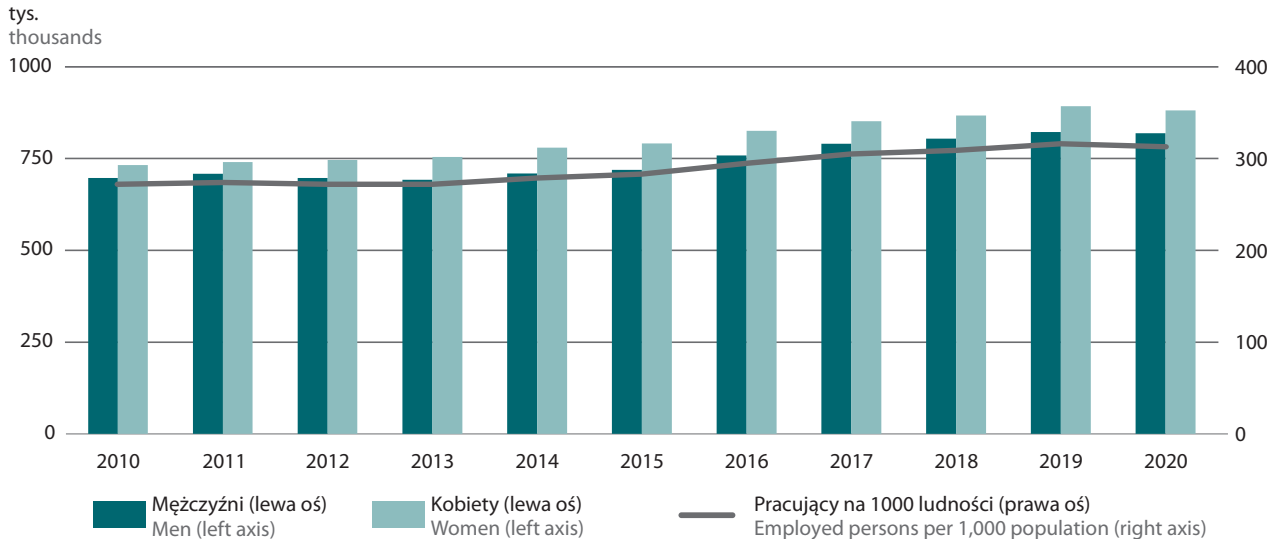
To present the ratio of the number of persons employed to the number of inhabitants, the indicator “number of employed persons per 1,000 population” was used.

Wykres 3. Pracujący według płci

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Employed persons by sex

As of 31 December

W prezentowanym okresie w województwie mazowieckim na 1000 ludności przypadają średnio od 272 pracujących w 2010 r. do 316 w 2019 r.; w 2020 r. – 313 (dla porównania w kraju odpowiednio od 223 do 255; w 2020 r. – 252).

Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się m.st. Warszawa (539), a w dalszej kolejności m. Płock (391) oraz powiat warszawski zachodni (358), m. Siedlce (331) i m. Ostrołęka (319). Najmniej pracujących na 1000 ludności odnotowano w powiatach ostrołęckim (104) oraz płockim (109), przysuskim i radomskim (po 110).

Według stanu w końcu grudnia 2020 r. liczba osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniosła 2288,5 tys., tj. o 7,9 tys. (o 0,3%) mniej niż rok wcześniej. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy stanowiły 92,2% tej zbiorowości. Wśród pełnozatrudnionych przeważali mężczyźni (50,8%), a wśród niepełnozatrudnionych – kobiety (63,5%).

W 2020 r. liczba przyjęć do pracy była większa niż liczba zwolnień z pracy (501,9 tys. wobec 475,7 tys.). Współczynnik przyjęć wyniósł 23,7%, a współczynnik zwolnień – 22,4% (w roku poprzednim odpowiednio 27,4% i 24,6%). Spośród przyjętych do pracy 24,4% to osoby podejmujące pierwszą pracę, z czego 1/4 stanowili absolwenci szkół. Niemal połowa absolwentów podejmujących pierwszą pracę

In the presented period, in Mazowieckie Voivodship per 1,000 population there were on average from 272 employed persons in 2010 to 316 in 2019; in 2020 – 313 (for comparison in the country from 223 to 255, respectively; in 2020 – 252).

The highest ratio was recorded in m.st. Warszawa (539), and then Płock (391) and warszawski zachodni (358), Siedlce (331) and Ostrołęka (319). The lowest number of employed persons per 1,000 population was recorded in the following powiats: ostrołęcki (104) and płocki (109), przysuski and radomski (110 each).

As of the end of December 2020, the number of persons hired on the basis of an employment contract amounted to 2288.5 thousand, i.e. by 7.9 thousand (by 0.3%) less than the year before. Persons employed full-time accounted for 92.2% of this group. The group of full-time employees was dominated by men (50.8%), and the part-time employees – by women (63.5%).

In 2020, the number of hires for work was greater than the number of dismissals (501.9 thousand against 475.7 thousand). The hire rate was 23.7%, and the termination rate – 22.4% (in the previous year, 27.4% and 24.6%, respectively). Among those hired for work, 24.4% are persons taking up their first job, 1/4 of which were school graduates. Almost

to absolwenci szkół wyższych, a nieco ponad 1/5 – liceów ogólnokształcących.

W ogólnej liczbie zwolnień największy udział stanowili pracownicy, którym upłynął czas zatrudnienia (31,8%) oraz osoby, które odeszły z pracy na mocy porozumienia stron (30,6%). Udział osób zwolnionych w drodze wypowiedzenia przez pracownika wyniósł 12,8%, a przez pracodawcę 9,7%.

half of the graduates taking up their first job are graduates of universities, and slightly more than 1/5 – general secondary schools.

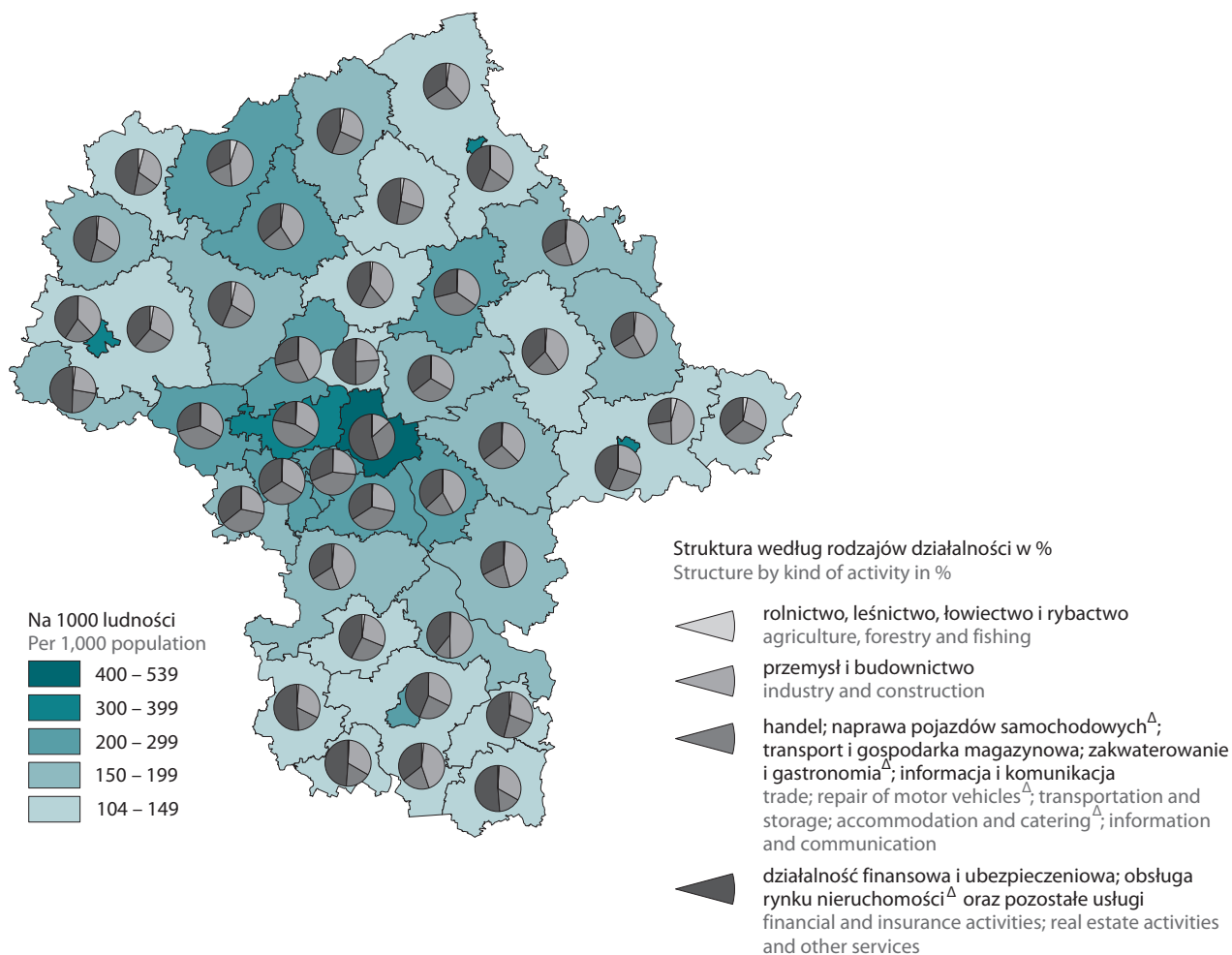
In the total number of terminations, the largest share were employees who had completed their employment (31.8%) and persons who left their job by virtue of mutual agreement (30.6%). The share of persons terminated due to dissolution of an employment contract was 12.8%, and by the employer – 9.7%.

Mapa 2. Pracujący w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Employed persons in 2020

As of 31 December

Rozdział 2. Chapter 2.

Bezrobocie Unemployment

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 poz. 1409).

Data on registered unemployment concerning persons registered in powiat labour offices are presented in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions (Journal of Laws 2020 item 1409).

W 2020 r. zaobserwowano wzrost w skali roku zarówno liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, jak i stopy bezrobocia. Ponieważ przez ostatnie 6 lat, tj. od 2014 r. notowany był spadek obu tych wartości, to można przypuszczać, że pogorszenie sytuacji w tym zakresie było następstwem pandemii COVID-19, która wymusiła mniejszą aktywność wielu firm, a co za tym idzie w niektórych przypadkach także konieczność ograniczania zatrudnienia. Wniosek ten potwierdza również to, że wzrost liczby bezrobotnych stwierdzony w 2020 r. był największy od 2010 r. Ponadto wzrost w skali roku stopy bezrobocia stwierdzony w 2020 r. należał do najwyższych w badanym okresie; wyniósł 0,8 p. proc., podczas gdy najwyższy odnotowany w 2012 r. miał wartość 0,9 p. proc.

In 2020, there was an annual increase in both the number of unemployed persons registered in labour offices and the unemployment rate. Since in the last 6 years, i.e. from 2014, there has been a decrease in both these values, it can be assumed that the deterioration of the situation in this respect was a consequence of the COVID-19 pandemic, which forced less activity of many companies, and thus in some cases also the need to limit employment. This conclusion also confirms that the increase in unemployment recorded in 2020 was the largest since 2010. Moreover, the annual increase in the unemployment rate recorded in 2020 was among the highest in the period considered; it amounted to 0.8 pp, while the highest recorded in 2012 was 0.9 pp.

Tablica 2. Bezrobocie rejestrowane

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2. Registered unemployment

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	2019=100	
Bezrobotni zarejestrowani Registered unemployed persons	238341	123208	146375	100,0	118,8
mężczyźni men	123262	59684	72353	49,4	121,2
kobiety women	115079	63524	74022	50,6	116,5
miasta urban areas	133188	65251	80484	55,0	123,3
wieś rural areas	105153	57957	65891	45,0	113,7
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,7	4,4	5,2	.	.

Według stanu w końcu grudnia 2020 r. w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowanych było 146,4 tys. osób bezrobotnych, tj. o 23,2 tys. (o 18,8%) więcej niż rok wcześniej. Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 40 (z 42) powiatach – relatywnie największy w wyszkowskim (o 65,8%), grodziskim (o 65,0%) i warszawskim zachodnim (o 42,8%), a najmniejszy – w sochaczewskim

As of the end of December 2020, there were 146.4 thousand unemployed persons registered in powiat labour offices, i.e. by 23.2 thousand (by 18.8%) more than in the previous year. The increase in the number of unemployed was recorded in 40 (out of 42) powiats – relatively the highest in wyszkowski (by 65.8%), grodziski (by 65.0%) and warszawski zachodni (by 42.8%), and the lowest – in sochaczewski (by 3.9%) as

(o 3,9%) oraz sierpeckim i szydlowieckim (po 5,0%). W powiatach przysuskim i żuromińskim liczba bezrobotnych była mniejsza niż rok wcześniej (odpowiednio o 3,6% i o 1,4%). W Polsce liczba bezrobotnych w porównaniu z 2019 r. wzrosła o 20,8%.

Populacja bezrobotnych kobiet w końcu 2020 r. liczyła 74,0 tys. i była o 10,5 tys. (tj. o 16,5%) większa niż w roku poprzednim. Największy wzrost liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w powiatach wyszkowskim (o 60,3%), grodziskim (o 55,8%) i warszawskim zachodnim (o 51,8%), a spadek – w przysuskim (o 2,4%) i żuromińskim (o 1,5%). Rok 2020 był czwartym z kolei, w którym udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie przekroczył połowę – wyniósł 50,6%. Odsetek bezrobotnych kobiet mniejszy niż w mazowieckim wystąpił tylko w województwie podlaskim (wyniósł 46,4%), a najwyższy wśród województw odnotowano w pomorskim (59,2%). Na Mazowszu kobiety stanowiły większość bezrobotnych w 19 powiatach; największy ich odsetek odnotowano w m. Płocku i powiecie płockim (odpowiednio 61,2% i 60,2%), a najmniejszy w powiatach białobrzeskim i garwolińskim (po 44,4%) oraz łosickim (45,7%). W latach 2010–2020 odsetek bezrobotnych kobiet w województwie mazowieckim był o ok. 3–4 p. proc. mniejszy niż w kraju.

well as sierpecki and szydlowiecki (5.0% each). In przysuski and żuromiński powiats, the number of the unemployed was lower than in the previous year (by 3.6% and 1.4%, respectively). In Poland, the number of the unemployed increased by 20.8% compared to 2019.

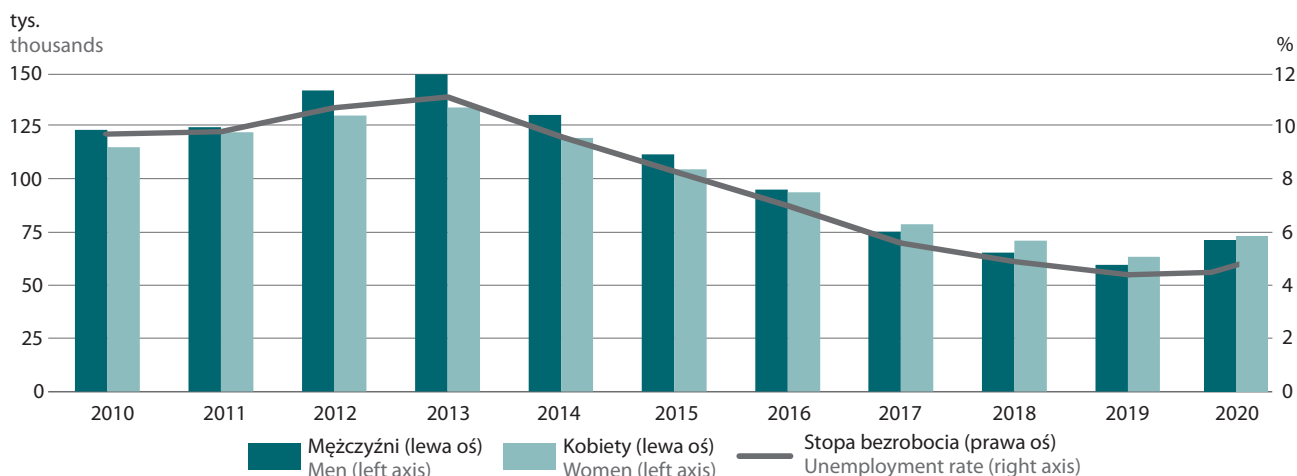
At the end of 2020, the population of unemployed women amounted to 74.0 thousand and was by 10.5 thousand (i.e. by 16.5%) higher than in the previous year. The highest increase in the number of unemployed women was recorded in the powiats wyszkowski (by 60.3%), grodziski (by 55.8%) and warszawski zachodni (by 51.8%), and a decrease – in przysuski (by 2.4%) and żuromiński (by 1.5%). 2020 was the fourth consecutive year in which the share of women in the total number of unemployed in the Voivodship exceeded half – it amounted to 50.6%. The percentage of unemployed women was lower than in Mazowieckie Voivodship only in Podlaskie Voivodship (46.4%), and the highest among the voivodships was recorded in Pomorskie (59.2%). In Mazovia, women constituted the majority of the unemployed in 19 powiats; the highest percentage was recorded in Płock and płocki powiat (61.2% and 60.2%, respectively), and the lowest in the białobrzeski and garwoliński powiats (44.4% each) and łosicki powiat (45.7%). In 2010–2020, the percentage of unemployed women in Mazowieckie Voivodship was by approx. 3–4 pp smaller than in the country.

Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani według płci i stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Registered unemployed persons by sex and unemployment rate

As of 31 December

W województwie mazowieckim w 2020 r. na 1000 osób w wieku produkcyjnym (tj. w wieku zdolności do pracy) przypadało 46 osób bezrobotnych – od 21 w powiecie warszawskim zachodnim do 145 w szydlowieckim; w kraju – 46. W przypadku mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 44, a w przypadku kobiet 49; w Polsce odpowiednio 40 i 53. W miastach na 1000 ludności w wieku produkcyjnym przypadało 40 osób bezrobotnych, a na wsi – 56; w kraju odpowiednio 43 i 50.

In Mazowieckie Voivodship in 2020, there were 46 unemployed per 1,000 persons of working age (i.e. age of working ability) – from 21 in warszawski zachodni powiat to 145 in szydlowiecki; in the country – 46. In the case of men this indicator was 44, and for women 49; in Poland, 40 and 53, respectively. In urban areas, there were 40 unemployed persons per 1,000 working age population, and in rural areas – 56; in the country 43 and 50, respectively.

W województwie mazowieckim w końcu grudnia 2020 r. na wsi mieszkało 65,9 tys. osób bezrobotnych, tj. o 7,9 tys. (o 13,7%) więcej niż przed rokiem.

Udział tej grupy osób w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w skali roku o 2,0 p. proc. i wyniósł 45,0% (w kraju 44,8%). Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych w miastach zwiększyła się w porównaniu z 2019 r. o 15,2 tys. (o 23,3%).

In Mazowieckie Voivodship at the end of December 2020, 65.9 thousand unemployed persons lived in rural areas, i.e. by 7.9 thousand (by 13.7%) more than last year.

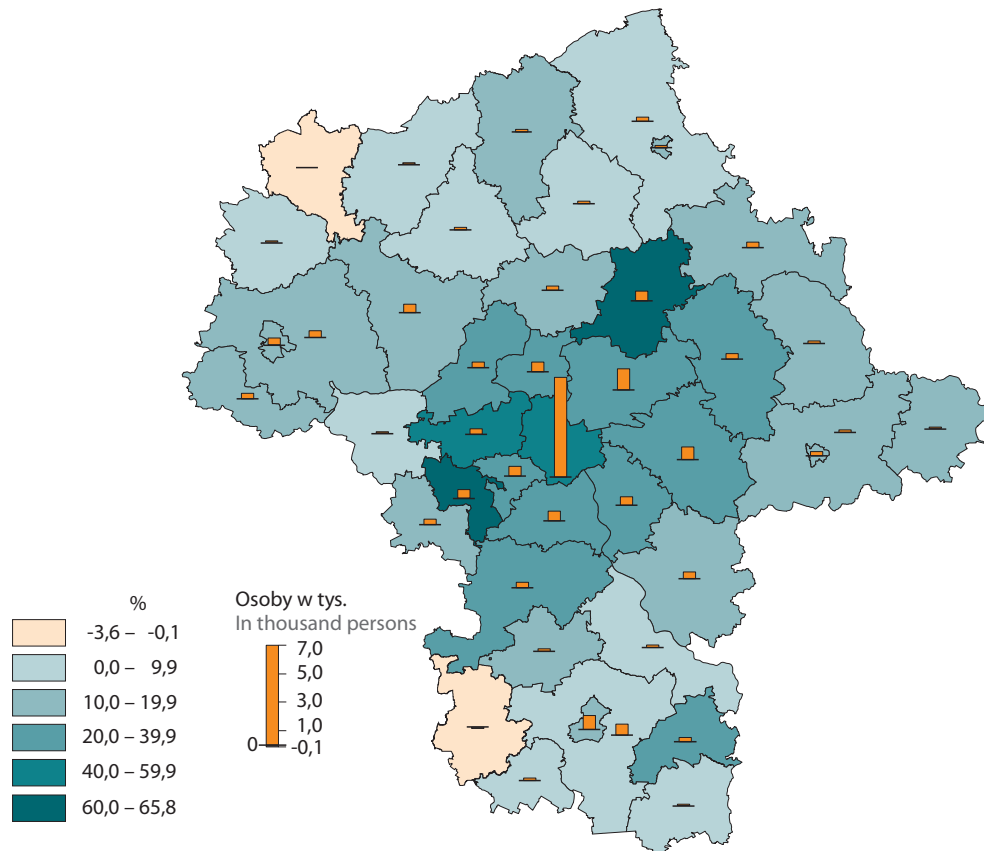
The share of this group of persons in the total number of unemployed decreased by 2.0 pp over the year and amounted to 45.0% (44.8% in Poland). The number of unemployed persons living in urban areas increased by 15.2 thousand compared to 2019 (by 23.3%).

Mapa 3. Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2019–2020

Stan w dniu 31 grudnia

Map 3. Change in the number of registered unemployed persons in 2019–2020

As of 31 December

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

The unemployment rate was calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the number of the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim w końcu grudnia 2020 r. wyniosła 5,2% (tj. o 0,8 p. proc. więcej niż przed rokiem); była to trzecia, po województwach wielkopolskim i śląskim, lokata w kraju (średnia 6,3%). W skali roku stopa bezrobocia

The registered unemployment rate in Mazowieckie Voivodship at the end of December 2020 was 5.2% (i.e. 0.8 pp more than in the previous year); it was the third position in the country, after Wielkopolskie and Śląskie voivodships (average 6.3%). Over the year, the unemployment rate increased

wzrosła w 40 z 42 powiatów; najbardziej w zwoleńskim (o 2,2 p. proc.), wyszkowskim (o 1,9 p. proc.) oraz gostynińskim, legionowskim i mińskim (po 1,7 p. proc.). Stopę bezrobocia niższą niż przed rokiem odnotowano tylko w powiatach przysuskim i żuromińskim (odpowiednio o 0,5 i o 0,3 p. proc.). W województwie utrzymało się przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 21,9 p. proc. (w 2019 r. – 22,0 p. proc.). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały: szydłowiecki (23,7%), radomski (17,6%) i przysuski (17,1%), a o najniższej – m.st. Warszawa (1,8%), warszawski zachodni (2,2%) i grójecki (2,7%). Stopa bezrobocia niższa niż średnio w województwie wystąpiła ponadto w powiatach: pruszkowski (3,5%), grodzickim (3,7%), piaseczyńskim (4,0%), m. Siedlcach (4,6%), sochaczewskim (4,7%), otwockim i siedleckim (po 4,8%), łosickim (5,0%) oraz wyszkowskim (5,1%).

Na uwagę zasługuje fakt, że m.st. Warszawa należy do powiatów o najniższej stopie bezrobocia w Polsce. W 2010 r., tj. na początku badanego okresu zajmowało pierwsze miejsce w kraju, a w 2020 r. była to lokata druga.

in 40 out of 42 powiats; most in zwoleński (by 2.2 pp), wyszkowski (by 1.9 pp) as well as gostyniński, legionowski and miński (1.7 pp each). The unemployment rate lower than in the previous year was recorded only in the powiats przysuski and żuromiński (by 0.5 and 0.3 pp, respectively). The spatial differentiation of the unemployment rate persisted in the Voivodship. The spread between the lowest and the highest unemployment rates was 21.9 pp (in 2019 – 22.0 pp). The powiats with the highest unemployment rate still included: szydłowiecki (23.7%), radomski (17.6%) and przysuski (17.1%), and with the lowest – m.st. Warszawa (1.8%), warszawski zachodni (2.2%) and grójecki (2.7%). Moreover, the unemployment rate was lower than the average in the Voivodship in the following powiats: pruszkowski (3.5%), grodzicki (3.7%), piaseczyński (4.0%), Siedlce (4.6%), sochaczewski (4.7%), otwocki and siedlecki (4.8% each), łosicki (5.0%) and wyszkowski (5.1%).

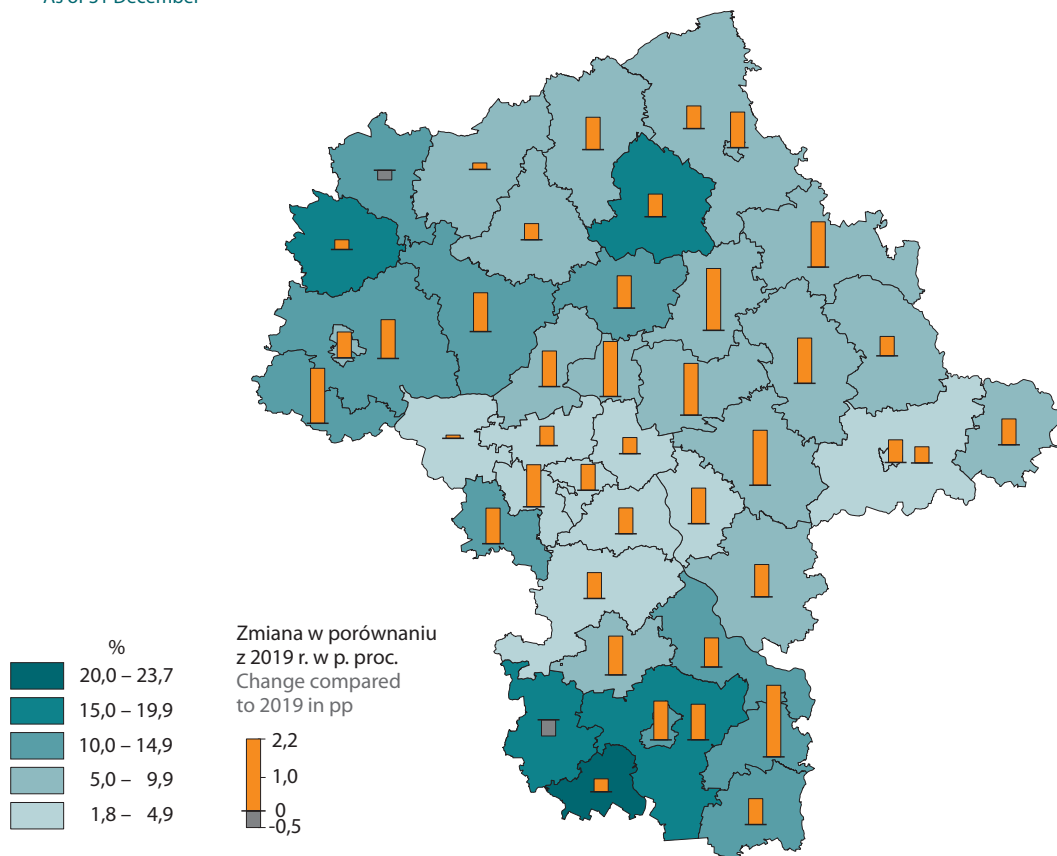
It is worth noting that m.st. Warszawa is one of the powiats with the lowest unemployment rate in Poland. In 2010, i.e. at the beginning of the analysed period, it was ranked first in the country, and in 2020 it was second.

Mapa 4. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Registered unemployment rate in 2020

As of 31 December

Oprócz m.st. Warszawy jeszcze w ośmiu powiatach województwa mazowieckiego stopa bezrobocia we wszystkich kolejnych latach badanego okresu była niższa od przeciętnej w kraju.

Natomiast powiat szydłowiecki w prezentowanych latach charakteryzował się najwyższą w Polsce stopą bezrobocia. Oprócz niego wśród dziesięciu powiatów, w których bezrobocie było najwyższe znalazł się powiat radomski, a ponadto od 2015 r. – przysuski, a w 2017 r. – również makowski.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Apart from m.st. Warszawa, in eight powiats of Mazowieckie Voivodship, the unemployment rate in all subsequent years of the analysed period was lower than the national average.

On the other hand, szydłowiecki powiat in the presented years was characterized by the highest unemployment rate in Poland. Apart from that, the ten powiats with the highest unemployment included radomski powiat, and, from 2015, the przysuski powiat, and in 2017 also makowski powiat.

Unemployed persons not entitled to benefit are jobseekers registered in labour offices who lost or have not acquired the right to unemployment benefit.

Tablica 3. Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku

Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Registered unemployed persons without benefits rights

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	2019=100	
Ogółem Total	199198	102102	122138	100,0	119,6
mężczyźni men	102421	50257	61501	50,4	122,4
kobiety women	96777	51845	60637	49,6	117,0
miasta urban areas	110591	54112	67046	54,9	123,9
wieś rural areas	88607	47990	55092	45,1	114,8

Zdecydowana większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku. Na koniec 2020 r. w województwie bez prawa do zasiłku pozostawało 122,1 tys. osób, co stanowiło 83,4% zarejestrowanych ogółem (w kraju 84,0%). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba tych osób zwiększyła się o 19,6%, a odsetek o 0,5 p. proc. Powiaty, w których osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku było relatywnie najwięcej to białobrzescki (91,4%), łosicki (90,4%) i m. Płock (89,5%), a najmniej – grodziski (79,3%), warszawski zachodni (79,7%) i ostrołęcki (80,1%).

W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 25–34 lata. W końcu grudnia 2020 r. ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,2%; najniższy w badanym okresie wystąpił w 2019 r. (25,8%), a najwyższy – w 2010 r. (29,2%). W układzie terytorialnym najwyższy odsetek osób w wieku 25–34 lata odnotowano w powiatach lipskim (33,7%), sokołowskim (31,7%) i ostrołęckim (31,4%), a najniższy – w warszawskim zachodnim (21,0%), m.st. Warszawie (21,8%) i powiecie przysuskim (22,0%).

Najmniej wśród bezrobotnych było osób najmłodszych, tj. w wieku 24 lata i mniej; ich udział od początku prezentowanego okresu do 2019 r. systematycznie spadał (odpo-

The vast majority of the unemployed did not have the right to unemployment benefit. At the end of 2020 it was 122.1 thousand persons, which constituted 83.4% of registered persons in total (84.0% in Poland). Compared to the previous year, the number of these persons increased by 19.6%, and the percentage by 0.5 pp. Powiats with relatively the highest number of unemployed persons without the right to unemployment benefit are białobrzescki (91.4%), łosicki (90.4%) and Płock (89.5%), and the smallest – grodziski (79.3%), warszawski zachodni (79.7%) and ostrołęcki (80.1%).

In 2020, as in the previous years, the largest group of registered unemployed were persons aged 25–34. At the end of December 2020, their share in the total number of unemployed was 26.2%; the lowest in the analysed period occurred in 2019 (25.8%), and the highest – in 2010 (29.2%). In terms of territory, the highest percentage of persons aged 25–34 was recorded in powiats lipski (33.7%), sokołowski (31.7%) and ostrołęcki (31.4%), and the lowest – in warszawski zachodni (21.0%), m.st. Warszawa (21.8%) and przysuski powiat (22.0%).

The least numerous among the unemployed were the youngest persons, i.e. aged 24 and less; their share from the

wiednio z 19,9% do 11,3%). W 2020 r. po raz pierwszy nieznacznie wzrósł w skali roku i ukształtował się na poziomie 11,5% – od 4,9% w m.st. Warszawie do 20,7% w powiecie wyszkowskim. Na koniec analizowanego okresu w województwie mazowieckim 37,7% bezrobotnych było w wieku do 34 lat (w kraju – 39,6%); rok wcześniej odpowiednio 37,1% i 39,6%.

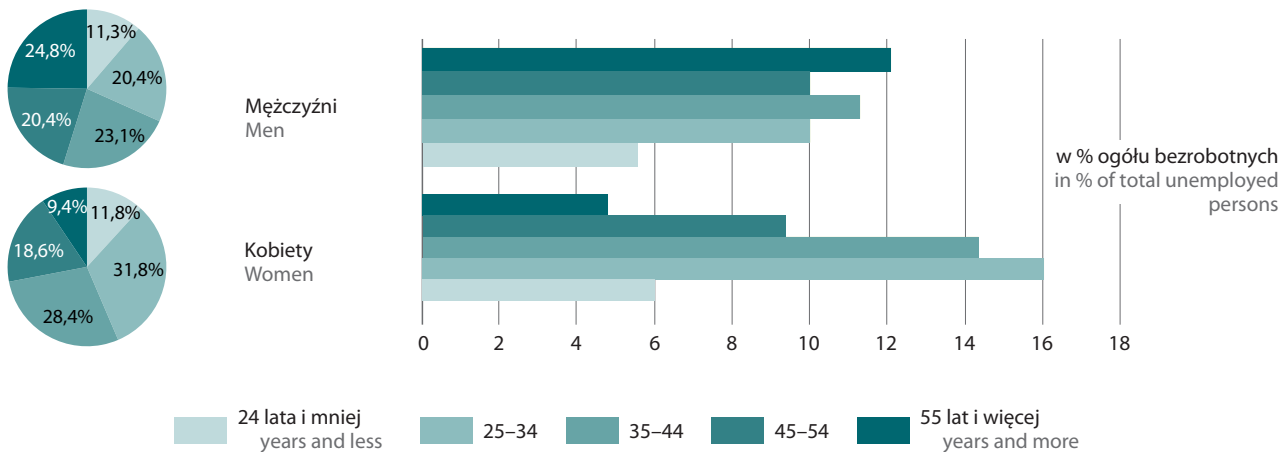
beginning of the presented period to 2019 systematically decreased (from 19.9% to 11.3%, respectively). In 2020, for the first time, it grew slightly annually and amounted to 11.5% – from 4.9% in m.st. Warszawa to 20.7% in wyszkowski powiat. At the end of the analysed period in Mazowieckie Voivodship 37.7% of the unemployed were under the age of 34 (in Poland – 39.6%); a year earlier, 37.1% and 39.6%, respectively.

Wykres 5. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wieku w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Structure of registered unemployed persons by sex and age in 2020

As of 31 December

Analizując zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanego wykształcenia stwierdzić można, że najliczniejsze są grupy osób najslabiej wykształconych, choć ich udział z roku na rok obniża się. Podczas gdy w 2010 r. osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym 1-go stopnia oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym było łącznie 54,7%, to na koniec 2020 r. – 47,9% (od 33,1% w m.st. Warszawie do 61,4% w powiecie białobrzeskim); w Polsce w 2010 r. – 56,6%, a dziesięć lat później – 51,1%. Warto zwrócić uwagę, że 2020 r. był drugim z kolei, w którym w województwie mazowieckim udział osób najslabiej wykształconych nie przekroczył połowy ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe 1-go stopnia posiadało 22,0% bezrobotnych (przed rokiem 23,3%); relatywnie najwięcej w powiecie szydłowieckim (34,8%), a najmniej w m.st. Warszawie (10,3%). Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym wyniósł 25,9% (rok wcześniej 26,4%); najwyższy odnotowano w powiecie nowodworskim (36,1%), a najniższy w m. Ostrołęce (17,7%). Warto zaznaczyć, że w 22 powiatach województwa grupa osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym była najliczniejsza.

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych z roku na rok rośnie (od 11,9% w 2010 r. do 17,6% w 2020 r.).

When analysing the group of registered unemployed persons according to education, it can be stated that the most numerous are the groups of the least educated persons, although their share is decreasing year by year. While in 2010 there were 54.7% of persons with basic vocational/stage I sectoral vocational as well as lower secondary, primary and incomplete primary education, at the end of 2020 – 47.9% (from 33.1% in m.st. Warszawa to 61.4% in białobrzeski powiat); in Poland in 2010 – 56.6%, and ten years later – 51.1%. It is worth noting that 2020 was the second consecutive year in which in Mazowieckie Voivodship the share of the least educated persons did not exceed half of the total number of registered unemployed persons.

22.0% of the unemployed had basic vocational/stage I sectoral vocational education (23.3% the year before); relatively the highest in szydłowiecki powiat (34.8%), and the lowest in m.st. Warszawa (10.3%). The percentage of persons with lower secondary, primary and incomplete primary education amounted to 25.9% (26.4% the year before); the highest was recorded in nowodworski powiat (36.1%), and the lowest in Ostrołęka (17.7%). It is worth noting that in 22 powiats of the Voivodship, the group of persons with lower secondary or less education was the most numerous.

The share of the unemployed with higher education in the total number of registered unemployed is growing year by year (from 11.9% in 2010 to 17.6% in 2020). In 2020, the re-

W 2020 r. relatywnie najwięcej bezrobotnych najlepiej wykształconych było w m.st. Warszawie (34,4%), a najmniej w powiecie makowskim (8,1%); przed rokiem odpowiednio 34,6% i 8,1%. W kraju w 2020 r. odsetek zarejestrowanych bezrobotnych z dyplomem wyższej uczelni wyniósł 14,7%.

Najmniej wśród bezrobotnych było osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 12,9% (w 2019 r. – 12,0%).

latively largest number of the best educated unemployed were in m.st. Warszawa (34.4%), and the lowest in makowski powiat (8.1%); a year ago, 34.6% and 8.1%, respectively. In the country in 2020, the percentage of registered unemployed with a university diploma was 14.7%.

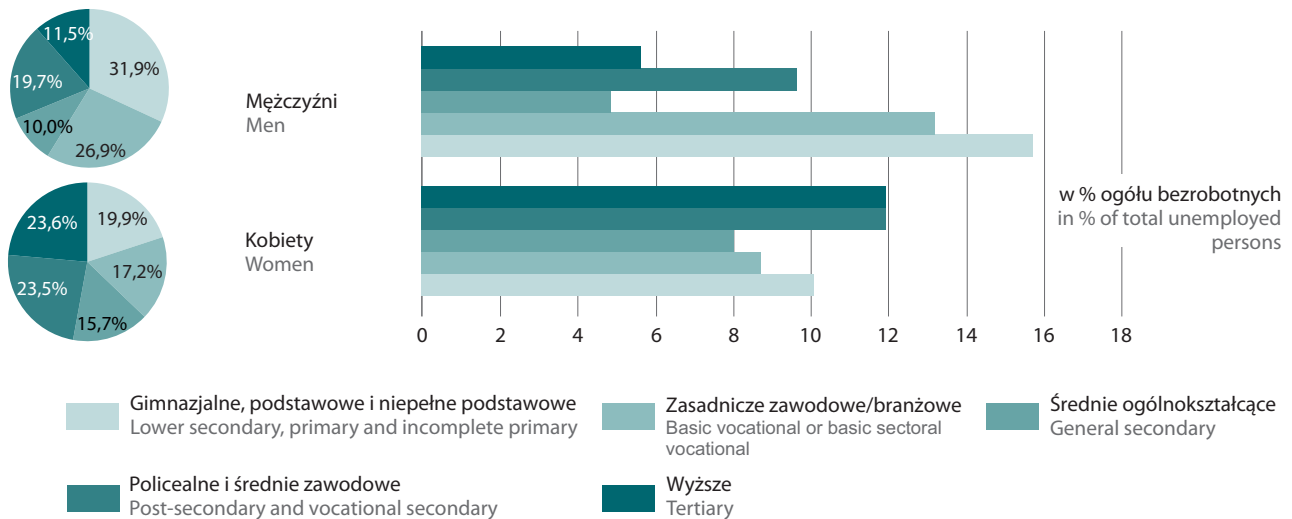
The least numerous among the unemployed were persons with general secondary education – 12.9% (in 2019 – 12.0%).

Wykres 6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i wykształcenia w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Structure of registered unemployed persons by sex and educational level in 2020

As of 31 December

W 2020 r. w województwie mazowieckim najwięcej wśród bezrobotnych było osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy; ich odsetek wyniósł 23,8% (od 4,5% w powiecie wyszkowskim do 39,2% w makowskim). Rok wcześniej najliczniejsza była grupa osób pozostających bez pracy najkrócej, tj. 3 miesiące i mniej – 26,4%. W porównaniu z 2019 r. najbardziej wzrosła liczba osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy oraz od 6 do 12 miesięcy (odpowiednio o 46,4% i o 46,0%), a mniej liczna była jedynie grupa bezrobotnych, który nie mieli pracy 3 miesiące i mniej (spadek o 5,9%).

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby ze stażem 1–5 lat (w 2020 r. – 24,7% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy); w porównaniu z rokiem poprzednim ich odsetek wzrósł o 0,8 p. proc. Najmniej wśród bezrobotnych było osób ze stażem pracy powyżej 30 lat (w 2020 r. – 2,6%, co oznacza spadek w skali roku o 0,2 p. proc.).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo.

In 2020, in Mazowieckie Voivodship the greatest number of unemployed were persons who had been unemployed for more than 24 months; their percentage was 23.8% (from 4.5% in wyszkowski powiat to 39.2% in makowski powiat). A year earlier, the largest group were persons unemployed for the shortest period of time, i.e. 3 months and less – 26.4%. Compared to 2019, the number of persons unemployed for 12 to 24 months and for 6 to 12 months increased the most (by 46.4% and 46.0%, respectively), and the least numerous was only the group of persons unemployed for less than 3 months (drop by 5.9%).

The greatest difficulties in finding a job were still experienced by persons with 1–5 years' seniority (in 2020 – 24.7% of the total number of unemployed registered persons in labour offices); compared to the previous year, their percentage increased by 0.8 pp. The least numerous among the unemployed were those with more than 30 years of work experience (in 2020 – 2.6%, which means a decrease by 0.2 pp annually).

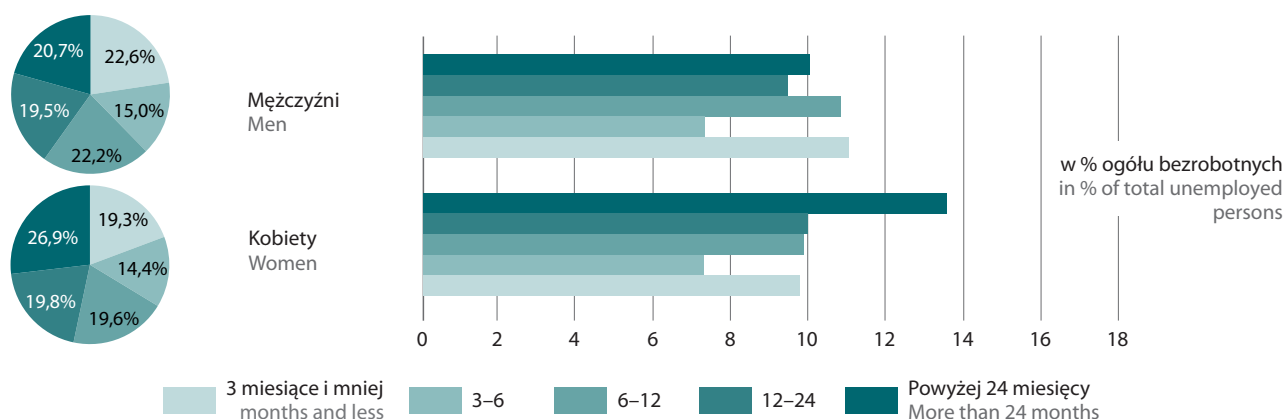
Most of the unemployed remaining in the registers of labour offices are persons who previously worked. At the end

Wykres 7. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2020

As of 31 December

W końcu 2020 r. w województwie mazowieckim zbiorowość ta liczyła 125,2 tys. osób, tj. 85,6% ogółu zarejestrowanych (w kraju 87,5%). Wśród bezrobotnych mężczyzn poprzednio pracujących było 85,8%, a wśród kobiet 85,3%. W liczbie ogółem stosunkowo dużą grupę stanowili bezrobotni poprzednio pracujący w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (16,0%), przetwórstwie przemysłowym (14,6%), a także w budownictwie (8,3%).

W końcu grudnia 2020 r. w zbiorowości bezrobotnych poprzednio pracujących największy odsetek stanowiły osoby wykonujące wcześniej pracę jako sprzedawcy i pokrewni – 12,7%, a w dalszej kolejności w takich grupach zawodów jak: pracownicy usług osobistych – 7,6% (głównie gospodarze obiektów – 2,1%); robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 6,5% (spośród nich głównie kowale, ślusarze i pokrewni – 2,8% oraz mechanicy maszyn i urządzeń – 2,7%); robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 6,0% (z grupy tej przede wszystkim robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 2,7% i robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie i budownictwie – 2,6%). Duży odsetek stanowiły również osoby wykonujące ostatnio pracę w grupach zawodów: robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 5,5% (zwłaszcza robotnicy produkcji odzieży i pokrewni – 2,5%); robotnicy budowlani i pokrewni, z wyłączeniem elektryków – 5,4% (w tym robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni – 2,7% i robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni – 1,8%); oraz średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 4,2% (w tym technicy nauk fizycznych, chemicznych i technicznych stanowili 3,1%).

of 2020, in Mazowieckie Voivodship, this group numbered 125.2 thousand persons, i.e. 85.6% of the total number registered (87.5% in Poland). Among the unemployed men, 85.8% accounted for those previously working, and among women 85.3%. In total, a relatively large group constituted unemployed persons previously working in trade; repair of motor vehicles (16.0%), manufacturing (14.6%) and construction (8.3%).

At the end of December 2020, in the group of previously unemployed persons, the highest percentage accounted for those previously working as salespersons and related trade workers – 12.7%, and then in such occupational groups as: personal service workers – 7.6% (mainly the object hosts – 2.1%); metal, machinery and related trades workers – 6.5% (mainly blacksmiths, tool-makers and related trades workers – 2.8% and machinery mechanics and fitters – 2.7%); auxiliary workers in mining, industry, construction and transport – 6.0% (of this group mainly elementary occupations in industry – 2.7% and workers performing simple work in mining and construction – 2.6%). There was also a large percentage of persons recently working in the following occupational groups: workers in food processing, wood processing, production of textiles and related trades workers – 5.5% (in particular textiles and related trade workers – 2.5%); building and related trade workers, excluding electricians – 5.4% (including building frame and related trades – 2.7% and building finishers and related trade workers – 1.8%); and middle personnel in physical, chemical and technical sciences – 4.2% (including 3.1% of technicians in physical, chemical and technical sciences).

Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy to osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Unemployed persons in a special situation on the labour market are persons who have priority in referral to participation in special programmes.

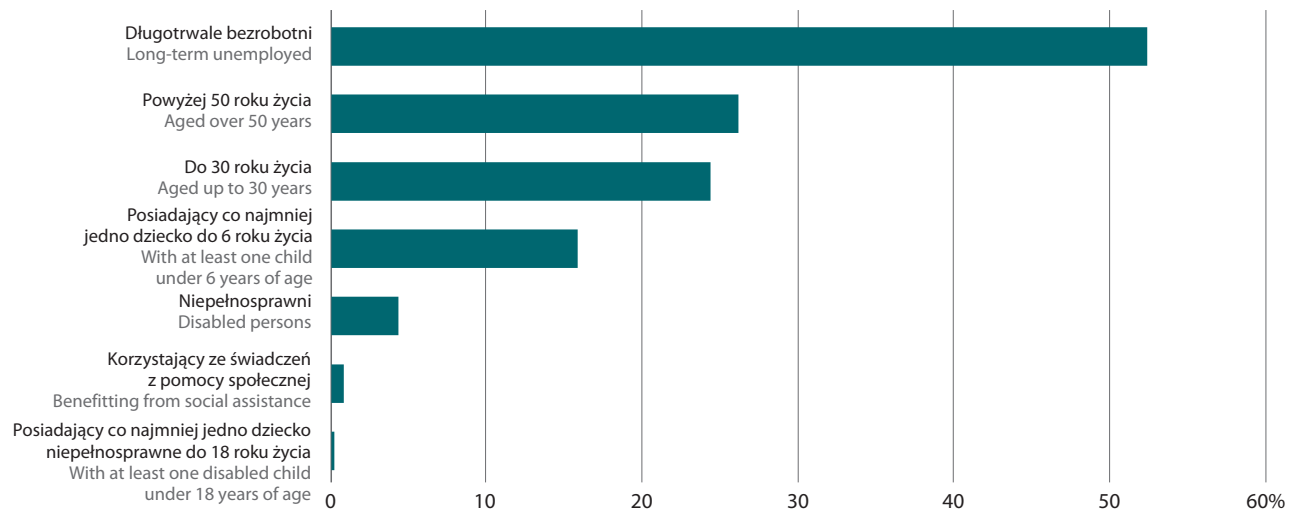
Na koniec 2020 r. spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 118,7 tys. (81,1%) to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Jedna osoba może spełniać więcej niż jedno kryterium decydujące o przyznaniu statusu bezrobotnego w szczególnej sytuacji.

At the end of 2020, out of the total number of registered unemployed, 118.7 thousand (81.1%) were persons who were in a special situation on the labour market. One person may meet more than one criterion for granting the status of unemployed in a special situation.

Wykres 8. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółem w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Selected categories of unemployed persons in a special situation on the labour market in % of total in 2020
As of 31 December

Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

The long-term unemployed are unemployed persons who remained in the powiat labour office register for a total of over 12 months in the last two years, excluding periods of traineeship and adult vocational training.

Kryterium, które dotyczyło największej liczby osób to długotrwale bezrobocie. W 2020 r. udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ukształtował się na poziomie 52,3% i wyniósł od 30,0% w powiecie wyszkowskim do 68,8% w makowskim. Wśród długotrwale bezrobotnych więcej było kobiet niż mężczyzn (53,3% wobec 46,7%). W porównaniu z 2010 r. liczba osób spełniających kryterium długotrwałego bezrobocia była mniejsza o 34,5%, podczas gdy ogólna zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 38,6%. Spadek liczby długotrwale bezrobotnych w porównaniu z początkiem analizowanego okresu w województwie mazowieckim był niższy niż w kraju. Na poniższych wykresach przedstawiono zbiorowość długotrwale bezrobotnych w 2020 r. według wybranych cech.

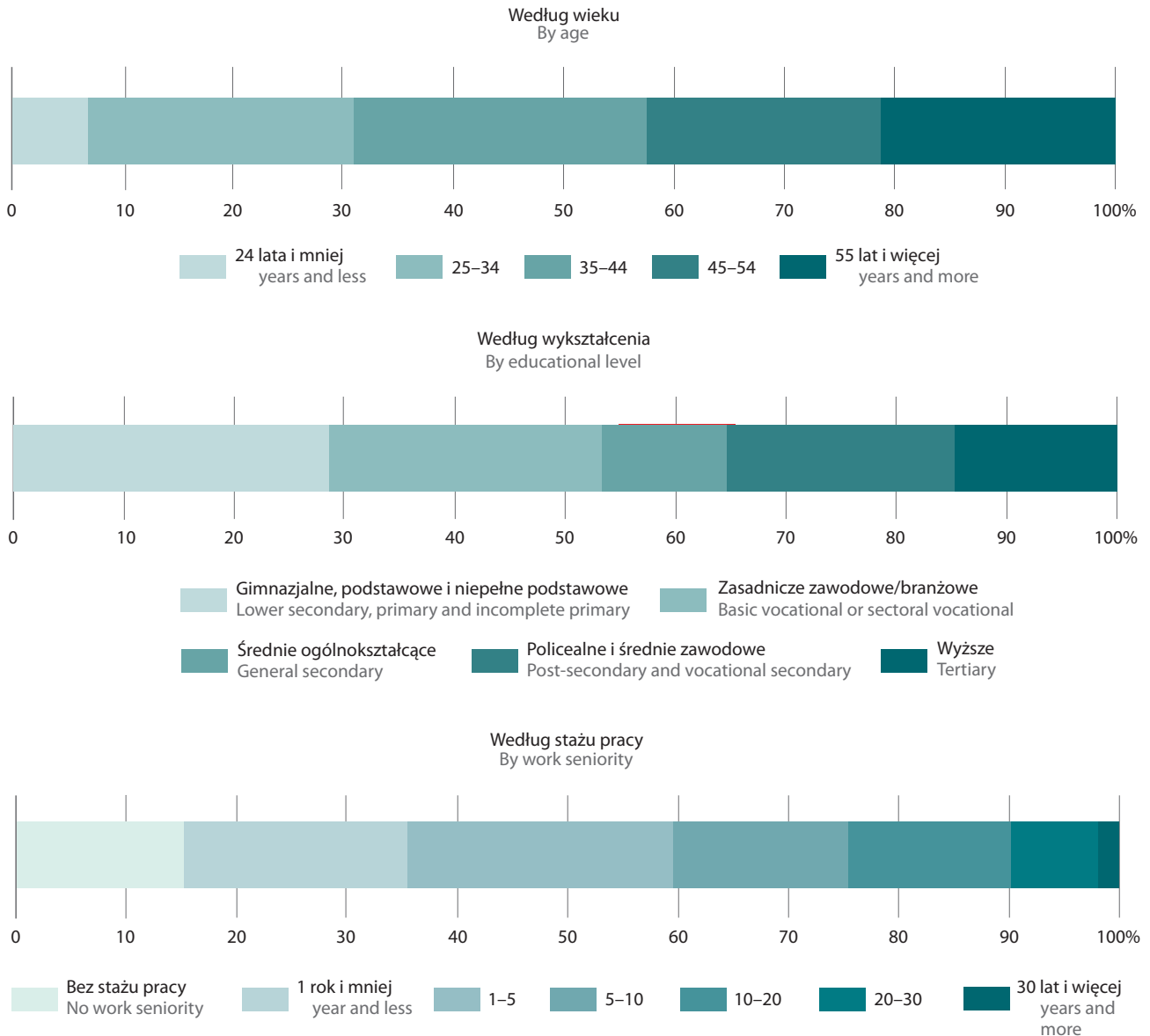
The criterion which concerned the greatest number of persons was long-term unemployment. In 2020, the share of the long-term unemployed in the total number of registered unemployed was at the level of 52.3% and ranged from 30.0% in wyszkowski powiat to 68.8% in makowski powiat. There were more women than men among the long-term unemployed (53.3% compared to 46.7%). Compared to 2010, the number of persons meeting the long-term unemployment criterion was lower by 34.5%, while the total number of registered unemployed decreased by 38.6%. The decrease in the number of long-term unemployed in comparison to the beginning of the analysed period in Mazowieckie Voivodship was lower than in the country. The charts below present the group of long-term unemployed in 2020 according to selected features.

Wykres 9. Długotrwale bezrobotni w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Long-term unemployed persons in 2020

As of 31 December

Wśród długotrwale bezrobotnych najczęściej było osób w wieku 35–44 lata; na koniec 2020 r. ich odsetek wyniósł 26,6%, najmniejsza była grupa osób najmłodszych (18–24 lata) – 6,9%. Analizując omawianą zbiorowość pod względem wykształcenia stwierdzić można, że najczęściej długotrwale bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe (28,6%), a najmniej – średnie ogólnokształcące (11,3%). Ze względu na staż pracy – 4 na 10 długotrwale bezrobotnych to osoby o stażu pracy nie dłuższym niż 5 lat.

Among the long-term unemployed, the largest group were persons aged 35–44; at the end of 2020, their percentage was 26.6%, the smallest was the group of the youngest persons (18–24 years) – 6.9%. When analysing the discussed population in terms of education, it can be stated that the greatest number of long-term unemployed persons had lower secondary and less education (28.6%), and the least – general secondary education (11.3%). Due to the length of service – 4 out of 10 long-term unemployed are persons with work seniority not longer than 5 years.

Kolejnym pod względem liczebności kryterium decydującym o przyznaniu statusu bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy był wiek – powyżej 50 oraz do 30 roku życia. Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 26,1% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Relatywnie najwięcej w powiecie warszawskim zachodnim (33,6%), a najmniej – w sokołowskim (18,7%). Odsetek osób do 30 roku życia wyniósł 24,3%. Powiatem o największym udziale osób w tym wieku był wyszkowski (36,6%), a najmniejszy udział odnotowano w m.st. Warszawie (14,3%).

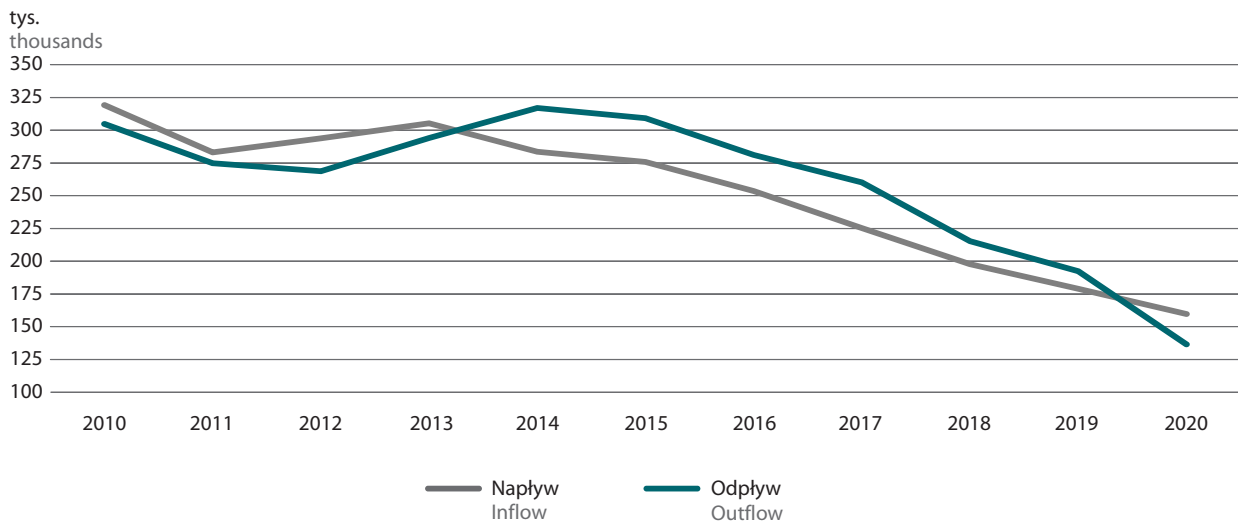
The next in terms of the number of criteria determining the granting of the status of the unemployed in a special situation on the labour market was the age – over 50 and up to 30 years of age. Persons over 50 accounted for 26.1% of the total number of the registered unemployed. Relatively the highest number was found in warszawski zachodni powiat (33.6%), and the least – in sokołowski powiat (18.7%). The percentage of persons under 30 was 24.3%. The powiat with the highest share of persons of this age was wyszkowski (36.6%), and the lowest share was recorded in m.st. Warszawa (14.3%).

Wykres 10. Napływ i odpływ bezrobotnych

W ciągu roku

Chart 10. Inflow and outflow of unemployed persons

In reporting year

W ciągu 2020 r. w urzędach pracy zarejestrowano 159,7 tys. osób bezrobotnych (mniej niż w roku poprzednim o 19,3 tys., tj. o 10,8%), z czego 24,3% to osoby zarejestrowane po raz pierwszy. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w styczniu (18,7 tys.), a najmniej w kwietniu (10,7 tys.). W tym samym czasie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 136,5 tys. osób (mniej niż w 2019 r. o 55,8 tys., tj. o 29,0%); najwięcej we wrześniu (16,0 tys.), a najmniej w kwietniu (5,0 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji 63,2% podjęło pracę (w 2019 r. – 50,6%).

During 2020, 159.7 thousand unemployed persons were registered in labour offices (less than in the previous year by 19.3 thousand, i.e. 10.8%), of which 24.3% were registered for the first time. The highest number of new registrations of unemployed persons took place in January (18.7 thousand), and the lowest number in April (10.7 thousand). At the same time, 136.5 thousand persons were removed from the register of the unemployed (less than in 2019 by 55.8 thousand, i.e. by 29.0%); most in September (16.0 thousand), and the least in April (5.0 thousand). Among the persons removed from the register, 63.2% started work (in 2019 – 50.6%).

W 2020 r. urzędach pracy więcej było osób rejestrujących się niż wykreślanych z ewidencji bezrobotnych; wcześniej taka sytuacja miała miejsce na początku badanego okresu – w latach 2010–2013. Od 2014 r. przez pięć kolejnych lat obserwowano przewagę osób wyłączanych z ewidencji bezrobotnych nad nowo zarejestrowanymi.

In 2020, there were more persons registering in labour offices than those removed from the register of the unemployed; earlier, such a situation took place at the beginning of the analysed period – in 2010–2013. From 2014, for five consecutive years, the advantage of persons excluded from the register of the unemployed over the newly registered ones was observed.

Liczba ofert pracy figurujących w ewidencji urzędów na koniec 2020 r. wyniosła 3793 i po raz trzeci z rzędu zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim (o 0,7 tys.,

tj. o 16,2%); w latach 2012–2017 liczba ofert rok do roku rosła. Na koniec 2020 r. na 1 ofertę pracy w województwie przypadło przeciętnie 39 zarejestrowanych bezrobotnych; w kraju – 24 (przed rokiem odpowiednio 27 i 18).

Część ofert pracy kierowana jest do osób niepełnosprawnych; na koniec 2020 r. do dyspozycji tej grupy bezrobotnych pozostawało 186 ofert zatrudnienia (rok wcześniej 253), z czego 50,5% figurowało w ewidencji urzędów pracy w m.st. Warszawie (przed rokiem 37,2%). Na 1 ofertę pracy w województwie przypadły średnio 34 osoby niepełnosprawne; w kraju – 28 (w 2019 r. po 25).

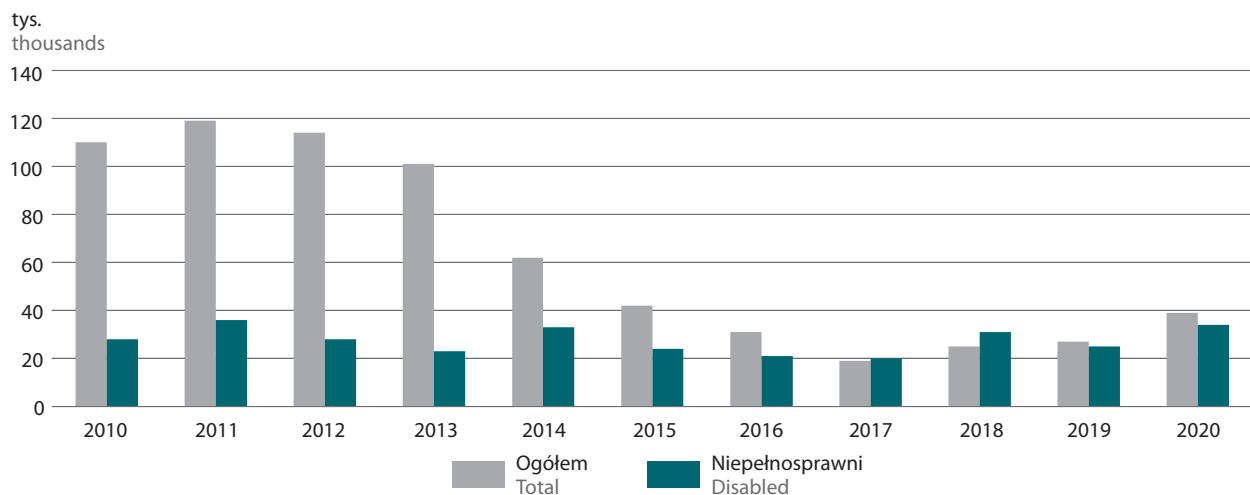
The number of job offers in the registers of offices at the end of 2020 amounted to 3793 and decreased for the third time in a row as compared to the previous year (by 0.7 thousand, i.e. 16.2%); in the years 2012–2017 the number of offers increased year on year. At the end of 2020, there were, on average, 39 registered unemployed persons per 1 job offer in the Voivodship; in the country – 24 (the year before, 27 and 18, respectively).

Some job offers are targeted at persons with disabilities; at the end of 2020, this group of the unemployed had 186 job offers at their disposal (253 in the previous year), 50.5% of which were in the registers of labour offices in m.st. Warszawa (37.2% the year before). There were 34 disabled persons on average per 1 job offer in the Voivodship; in the country – 28 (in 2019 25 each).

Wykres 11. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 11. Registered unemployed persons per 1 job offer
As of 31 December

W ciągu 2020 r. do urzędów pracy w województwie zgłoszono 150,3 tys. ofert zatrudnienia, tj. 13,5% ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych do urzędów w całym kraju. Najwięcej ofert zgłoszono w styczniu (16,1 tys.), a najmniej w kwietniu (8,0 tys.). Liczba ofert zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim w mazowieckim o 11,9%, w kraju – o 17,2%.

During 2020, 150.3 thousand job offers were reported to labour offices in the Voivodship, i.e. 13.5% of the total number of job offers submitted to offices throughout the country. Most offers were submitted in January (16.1 thousand), and the least in April (8.0 thousand). Compared to the previous year, the number of offers decreased in Mazowieckie by 11.9%, and in Poland – by 17.2%.

Rozdział 3. Chapter 3.

Warunki pracy Work conditions

Badanie warunków pracy ma na celu identyfikację czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych na stanowiskach pracy i zbadanie ich wpływu na osoby zatrudnione. Właściwa ocena warunków pracy i identyfikacja ewentualnych zagrożeń pozwala pracodawcom na podejmowanie działań profilaktycznych oraz na wprowadzanie odpowiednich rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

The survey on working conditions aims to identify factors strenuous and harmful to health at workstations and to examine their impact on employed persons. Proper assessment of working conditions and identification of possible threats allows employers to take preventive measures and to introduce appropriate solutions in the field of occupational health and safety.

W województwie mazowieckim w 2020 r. liczba zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w stosunku do 2010 r. W porównaniu z 2019 r. ubyłoby osób, dla których największe zagrożenia związane były z czynnikami mechanicznymi oraz z uciążliwością pracy, a przybyło – zagrożonych przez czynniki związane ze środowiskiem pracy. W latach 2010–2020 pracujący w warunkach zagrożenia w województwie mazowieckim stanowili ok. 1/5 tej zbiorowości w kraju.

Od 2013 r. z roku na rok rośnie liczba zatrudnionych w zakładach objętych badaniem warunków pracy. W 2020 r. w województwie badaniem warunków pracy objęto jednostki zatrudniające łącznie 1271,7 tys. osób. Wyniki badania pokazały, że w końcu grudnia w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych pracowało 42,0 tys. osób, tj. 3,3% ogółu zatrudnionych w przebadanych zakładach; w kraju odpowiednio 439,6 tys. osób, tj. 7,3%. W okresie od 2010 r. najwięcej osób zatrudnionych na stanowiskach narażonych na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych odnotowano w 2015 r. (46,8 tys., tj. 4,1% badanej zbiorowości), a najmniej – w 2011 r. (odpowiednio 39,0 tys., tj. 3,6%). Zdecydowana większość zatrudnionych w warunkach zagrożenia pracuje w sektorze prywatnym; w 2020 r. – 79,2%.

W 2020 r. liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,6%, przy czym mężczyźni było mniej o 4,3%, a kobiety więcej o 7,5%. W latach 2010–2020 najgłębszy spadek w skali roku liczby osób zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych wystąpił w 2010 r. i wyniósł 12,4%, a największy wzrost w 2015 r. – o 15,8%.

In Mazowieckie Voivodship, in 2020, the number of persons working in strenuous and harmful to health conditions decreased both annually and compared to 2010. Compared to 2019, the number of persons threatened by mechanical factors and the strenuousness of work decreased, and the number of persons for whom the greatest risk was related to the work environment increased. In the years 2010–2020, persons exposed to risk factors at work in Mazowieckie Voivodship constituted about 1/5 of this population in the country.

Since 2013, the number of persons employed in the plants covered by the working conditions survey has been growing. In 2020, the working conditions survey in the Voivodship covered units employing a total of 1271.7 thousand persons. The results of the survey showed that at the end of December, 42.0 thousand persons were working in strenuous and harmful to health conditions, i.e. 3.3% of all employees in the surveyed companies; in the country, respectively 439.6 thousand persons, i.e. 7.3%. In the period from 2010, the greatest number of persons employed at workstations exposed to strenuous and harmful to health factors was recorded in 2015 (46.8 thousand, i.e. 4.1% of the surveyed population), and the lowest – in 2011 (39.0 thousand, i.e. 3.6%, respectively). The vast majority of persons employed in hazardous conditions work in the private sector; in 2020 – 79.2%.

In 2020, the number of persons employed in hazardous conditions decreased by 2.6% compared to the previous year, with men less by 4.3%, and women more by 7.5%. In the years 2010–2020, the deepest decline in annual terms in the number of persons working in strenuous and harmful to health conditions was in 2010 and amounted to 12.4%, and the largest increase in 2015 – by 15.8%.

Tablica 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

Stan w dniu 31 grudnia

Table 4. Persons working in hazardous conditions

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in%	2019=100	
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Persons working in hazardous conditions	42683	43144	42009	100,0	97,4
sektor publiczny public sector	10625	7817	8739	20,8	111,8
sektor prywatny private sector	32058	35327	33270	79,2	94,2
mężczyźni men	33734	36980	35383	84,2	95,7
kobiety women	8949	6164	6626	15,8	107,5

Wśród pracujących w warunkach zagrożenia dominują mężczyźni. Odsetek kobiet w badanym okresie wynosił od 13,9% w 2017 r. do 22,7% pięć lat wcześniej. W 2020 r. kobiety stanowiły 15,8% (w kraju – 18,5%) pracujących w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,5 p. proc. (w kraju wzrost o 1,0 p. proc.).

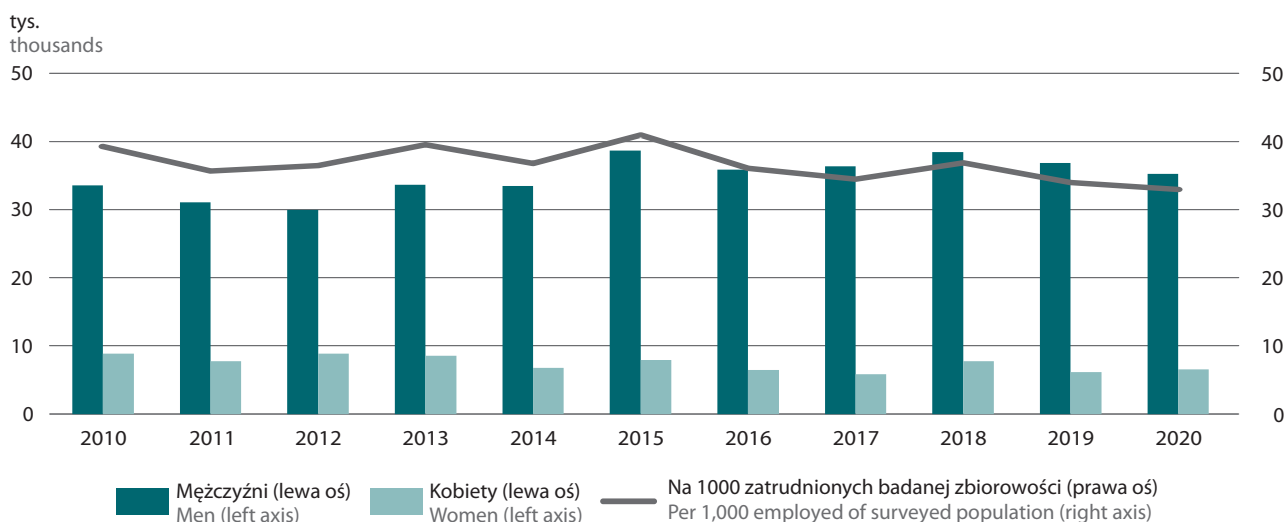
Men dominate among persons exposed to risk factors at work. The percentage of women during the period surveyed ranged from 13.9% in 2017 to 22.7% five years earlier. In 2020, women constituted 15.8% (in the country – 18.5%) of persons working in strenuous and harmful to health conditions, which means an increase by 1.5 pp compared to the previous year (a 1.0 pp increase in the country).

Wykres 12. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 12. Persons working in hazardous conditions

As of 31 December

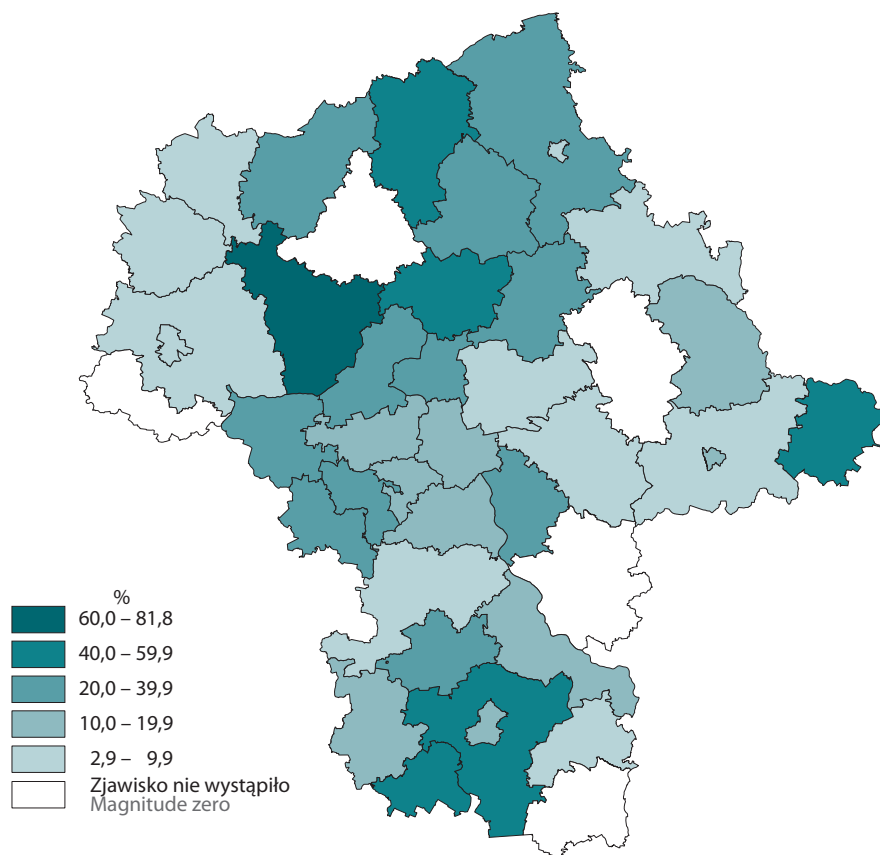

Mapa 5. Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 5. Share of women in the total number of persons working in hazardous conditions in 2020

As of 31 December

Zagrożenia występujące na stanowiskach pracy mogą wynikać z czynników związanych ze środowiskiem pracy (przekroczenie dopuszczalnych stężeń i natężeń), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, warunki ciężkiego wysiłku fizycznego lub warunki szczególnej uciążliwości) oraz z czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

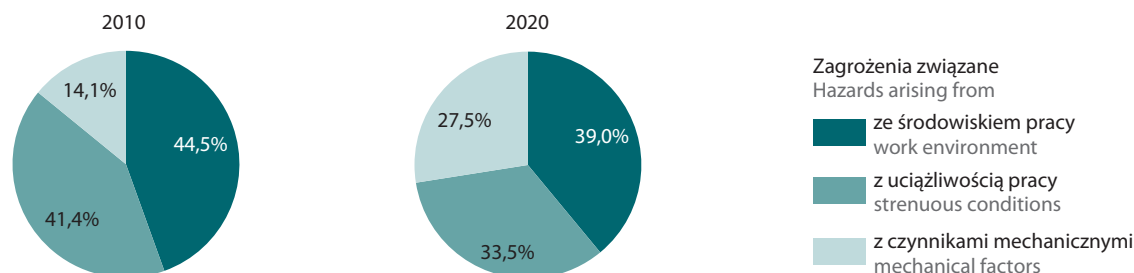
Threats at workstations may result from factors connected with the work environment (exceeding the permissible concentrations and intensities), strenuous work conditions (forced body positioning, conditions of heavy physical exertion or conditions of particular strenuousness) and mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

Wykres 13. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Structure of persons working in hazardous conditions by type of hazard

As of 31 December

W końcu 2020 r. na działanie czynników związanych ze środowiskiem pracy narażonych było 16,4 tys. osób, co stanowiło 39,0% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (przed rokiem – 37,4%). Spośród zatrudnionych w tej grupie zagrożeń najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym (65,0%), a w dalszej kolejności w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (10,1%) oraz budownictwie (7,3%).

W warunkach zagrożenia czynnikami związanymi z uciążliwością pracy zatrudnionych było 14,1 tys. osób, tj. 33,5% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2019 r. także 33,5%). Wśród zatrudnionych w tej grupie zagrożeń największy odsetek stanowiły osoby zatrudnione w przetwórstwie przemysłowym (42,7%), a następnie w transporcie i gospodarce magazynowej (23,9%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (12,2%).

Czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi stanowiły zagrożenie dla 11,5 tys. osób, tj. dla 27,5% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2019 r. – dla 29,1%). Z ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi najwięcej osób zatrudnionych było w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (69,4%), a w dalszej kolejności w przetwórstwie przemysłowym (10,8%) oraz budownictwie (7,1%).

O skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia informuje wskaźnik przedstawiający liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości. W województwie mazowieckim w 2020 r. wskaźnik ten wyniósł 33,0 i był najniższy od 2010 r.; najwyższy wystąpił w 2015 r. i wyniósł 41,0. W Polsce wskaźnik zagrożenia, mierzony liczbą osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w 2020 r. wyniósł 73,2%; najmniejszy był rok wcześniej (wyniósł 72,9), a największy stwierdzono w 2010 r. (97,9).

At the end of 2020, 16.4 thousand persons were exposed to factors connected with the work environment, which constituted 39.0% of total employees exposed to risk factors (37.4% a year before). From among persons employed in this group of risk, the largest number of persons worked in manufacturing (65.0%), followed by health care and social welfare (10.1%) as well as construction (7.3%).

There were 14.1 thousand employees exposed to the risks arising from strenuous work, i.e. 33.5% of the total employees exposed to risk (in 2019 also 33.5%). Among the employees in this group of risk, the largest percentage were persons employed in manufacturing (42.7%), and then in transportation and storage (23.9%) as well as water supply; sewerage, waste management and remediation activities (12.2%).

Mechanical factors connected with particularly dangerous machinery posed a threat to 11.5 thousand persons, i.e. to 27.5% of the total employees exposed to risk (in 2019 – to 29.1%). From the total number of employees exposed to the risks arising from mechanical factors, the most were persons employed in trade; repair of motor vehicles (69.4%), followed by manufacturing (10.8%), and construction (7.1%).

The indicator showing the number of employees exposed to risk at work per 1,000 employed persons in the surveyed population informs about the scale of exposure to risk at work. In Mazowieckie Voivodship, in 2020, the indicator amounted to 33.0 and was the lowest since 2010; the highest occurred in 2015 and amounted to 41.0. In Poland, the risk rate, measured by the number of employees exposed to risk at work per 1,000 employed persons in units covered by the survey in 2020, was 73.2%; the lowest was the year before (72.9), and the highest was found in 2010 (97.9).

Among the sections, the greatest threat to health at work occurred in water supply; sewerage, waste management

Wśród sekcji największe zagrożenie dla zdrowia w miejscu pracy wystąpiło w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 104,7 (przed rokiem – 97,0), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 101,3 (w 2019 r. – 145,9) oraz przetwórstwo przemysłowe – 62,5 (rok wcześniej – 69,1).

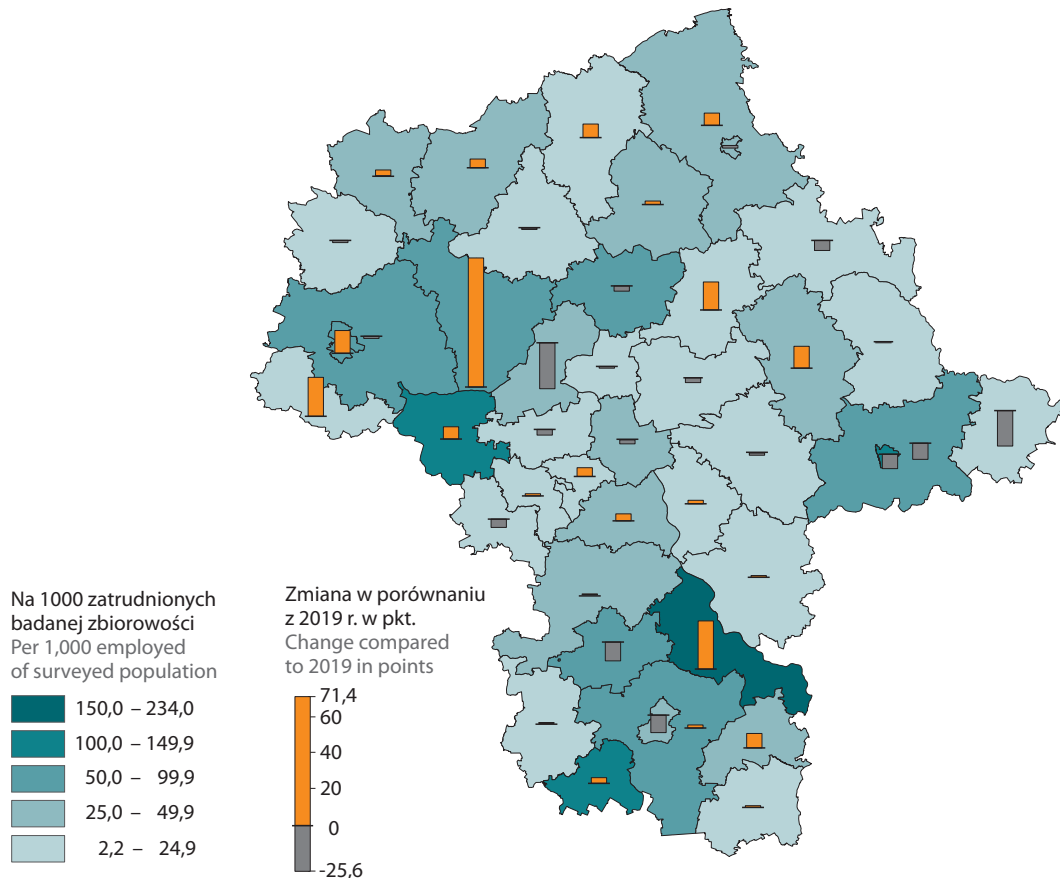
and remediation activities – 104.7 (a year before – 97.0), electricity, gas, steam and air conditioning supply – 101.3 (in 2019 – 145.9), and manufacturing – 62.5 (a year earlier – 69.1).

Mapa 6. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 6. Persons working in hazardous conditions in 2020

As of 31 December

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiąże się ściśle z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności. Choć w województwie mazowieckim zdecydowaną większość zatrudnionych w warunkach zagrożenia skupia m.st. Warszawa (w końcu 2020 r. było to 25,5 tys. osób, tj. 60,7% ogólnej liczby osób wykonujących pracę niosącą zagrożenia), to najtrudniejsze warunki pracy notuje się w powiecie kozienickim. Wskaźnik informujący o skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia w 2020 r. wyniósł tu

Territorial distribution of hazards at workstations and intensity of physical health risk factors are closely related to infrastructure and level of concentration of establishments conducting particular kinds of activities. Although in Mazowieckie Voivodship, the vast majority of employees exposed to risk factors are recorded in m.st. Warszawa (at the end of 2020 it was 25.5 thousand persons, i.e. 60.7% of the total number of persons exposed to risk factors at work), the most hazardous working conditions are recorded in kozienicki powiat. The indicator informing about the scale of employment in hazardous conditions in 2020 was here

234,0 co oznacza, że średnio częściej niż co piąta osoba pracowała w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych; dla porównania w m.st. Warszawie – mniej niż co trzydziesta.

W 2020 r. omawiany wskaźnik w większości powiatów był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim. Największy wzrost wystąpił w powiatach płońskim (z 28,3 do 99,7), kozienickim (z 207,2 do 234,0) i gostyński (z 2,3 do 24,0). Natomiast najgłębszy spadek odnotowano w nowodworskim (z 50,8 do 25,2), łosickim (z 24,3 do 4,6) oraz białobrzezskim (z 62,7 do 52,2).

W 2020 r. wskaźnik przedstawiający skalę zagrożeń czynnikami środowiska pracy ogółem wyniósł 12,9, czynnikami związanymi z uciążliwością pracy – 11,1, a czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 9,1. Rok wcześniej było to odpowiednio 12,7; 11,4 i 9,9, a w 2010 r. – 17,5; 16,3 i 5,5.

Najwyższy wskaźnik przedstawiający skalę zagrożeń czynnikami środowiska pracy odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (37,2), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (27,4), a następnie w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (17,8).

Na pracę w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi z uciążliwością pracy najbardziej narażone były osoby zatrudnione w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (wskaźnik określający skalę zagrożeń związanych z uciążliwością pracy wyniósł 86,2), a w dalszej kolejności w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (42,2). Relatywnie wysoki był także w przetwórstwie przemysłowym (20,9).

Na działanie czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w największym stopniu narażone były osoby zatrudnione w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (wskaźnik pokazujący skalę zagrożeń czynnikami mechanicznymi wyniósł 31,7), a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (23,6) i budownictwie (10,7).

234.0, which means that on average every fifth person worked in strenuous and harmful to health conditions; for comparison in m.st. Warszawa – less than every thirtieth.

In 2020, the analysed indicator in most powiats was higher than in the previous year. It increased the most in płoński powiat (28.3 to 99.7), kozienicki (207.2 to 234.0) and gostyński (2.3 to 24.0). The deepest decline was noted in nowodworski powiat (from 50.8 up to 25.2), łosicki (from 24.3 to 4.6) and białobrzezski (from 62.7 to 52.2).

In 2020, the indicator presenting the scale of risk factors arising from work environment was 12.9 in total, risk factors arising from strenuous work – 11.1, and mechanical factors related to particularly dangerous machinery – 9.1. The year before it was 12.7; 11.4 and 9.9, and in 2010 – 17.5; 16.3 and 5.5, respectively.

The highest indicator presenting the scale of risk factors arising from work environment was recorded in manufacturing (37.2), electricity, gas, steam and air conditioning supply (27.4), followed by health care and social welfare (17.8).

The greatest risk of exposure to factors arising from strenuous work conditions concerned persons employed in water supply; sewerage, waste management and remediation activities (the indicator specifying the scale of risk factors arising from strenuous work conditions was 86.2), followed by electricity, gas, steam and air conditioning supply (42.2). It was also relatively high in manufacturing (20.9).

Persons employed in electricity, gas, steam and air conditioning supply were the most exposed to mechanical factors related to particularly dangerous machinery (the indicator showing the scale of mechanical risk factors was 31.7), followed by trade; repair of motor vehicles (23.6), and construction (10.7).

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych. Z tego powodu w analizach wykorzystywana jest kategoria tzw. osobozagrożeń. Liczba osobozagrożeń to liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone.

Persons working in hazardous conditions may be exposed to several harmful factors. For this reason, the category of so-called threats per capita is used in the analysis. The number of threats per capita is the number of persons working in hazardous conditions, listed as many times as many risks these persons were exposed to.

Według stanu w końcu grudnia 2020 r. liczba osobozagrożeń wyniosła 45,0 tys. (wobec 46,4 tys. rok wcześniej). Z liczby tej 18,3 tys., tj. 40,7% stanowiły osobozagrożenia związane ze środowiskiem pracy (w 2019 r. analogiczny udział wyniósł 38,7%), 14,9 tys., tj. 33,2% – z uciążliwością pracy (w 2019 r. – 33,7%), a 11,8 tys., tj. 26,1% – z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (rok wcześniej – 27,5%).

W 2020 r. spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy, największe zagrożenie stanowił hałas – 12,3 tys. osobozagrożeń, tj. 67,5% wszystkich osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy (w 2019 r. odpowiednio 12,2 tys., tj. 67,7%). W dalszej kolejności mikroklimat zimny oraz pyły – po 0,9 tys., tj. po 4,7%. (w 2019 r. odpowiednio 0,9 tys., tj. 4,7% oraz 1,2 tys., tj. 6,8%).

W ciągu roku w województwie mazowieckim zlikwidowano lub ograniczono 13,0 tys. osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, 6,7 tys. – z uciążliwością pracy oraz 2,7 tys. osobozagrożeń związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (w 2019 r. odpowiednio: 12,4 tys., 7,5 tys. i 2,3 tys. osobozagrożeń). Jednocześnie stwierdzono 7,5 tys. nowo powstałych lub nowo ujawnionych osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, 4,0 tys. – z uciążliwością pracy i 1,2 tys. – z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (przed rokiem odpowiednio: 5,9 tys., 3,6 tys. i 3,2 tys. osobozagrożeń).

As of the end of December 2020, the number of threats per capita amounted to 45.0 thousand (compared to 46.4 thousand a year earlier). Of this number, 18.3 thousand, i.e. 40.7%, were threats per capita arising from work environment (in 2019, the corresponding share was 38.7%), 14.9 thousand, i.e. 33.2% – arising from strenuous work (in 2019 – 33.7%), and 11.8 thousand, i.e. 26.1% – associated with particularly dangerous machinery (a year earlier – 27.5%).

In 2020, among the risks arising from work environment, the greatest was noise – 12,3 thousand threats per capita, i.e. 67.5% of total threats per capita related to work environment (in 2019, 12.2 thousand, i.e. 67.7% respectively). Subsequently, cold climate and dust – by 0.9 thousand each, i.e. 4.7%. (in 2019, 0.9 thousand, i.e. 4.7% and 1.2 thousand, i.e. 6.8%).

During the year, 13.0 thousand threats per capita arising from work environment were eliminated or reduced in Mazowieckie Voivodship, 6.7 thousand threats per capita – connected with strenuous work conditions and 2.7 thousand threats per capita related to particularly dangerous machinery (in 2019, 12.4 thousand, 7.5 thousand and 2.3 thousand threats per person, respectively). At the same time, there were 7.5 thousand newly created or newly disclosed threats per capita related to work environment, 4.0 thousand – strenuous work conditions and 1.2 thousand – to particularly dangerous machinery (a year before: 5.9 thousand, 3.6 thousand and 3.2 thousand threats per capita, respectively).

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia; a także w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions; as well as when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

W województwie mazowieckim w 2020 r. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim liczba wypadków przy pracy oraz liczba osób poszkodowanych w tych wypadkach; mniejsza była także liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych. Wszystkie te dane są najniższe od 2010 r.; w żadnym też roku w badanym okresie nie zanotowano tak znaczącego spadku w skali roku. Biorąc pod uwagę, że 2020 r. był szczególny ze względu na pandemię COVID-19, to przyjęć można, że wynika to z ograniczenia bądź czasowego zaprzestania działalności wielu zakładów pracy z powodu pandemii, nie zaś z radykalnej poprawy warunków pracy, czy też lepszego przestrzegania zasad bezpieczeństwa przez pracowników.

W 2020 r. odnotowano 7592 wypadki przy pracy (poza rolnictwem indywidualnym), tj. o 3157 mniej niż w roku poprzednim. Nieznaczny udział w ogólnej liczbie zdarzeń mają wypadki zbiorowe – w latach 2010–2020 ich odsetek wynosił od 0,3% do 0,6%. W 2020 r. wypadków zbiorowych było 23, tj. 0,3% ogólnej ich liczby.

Liczba wypadków przy pracy w porównaniu z 2010 r. była mniejsza o 36,2%. Mniej było także osób poszkodowanych w wypadkach – o 36,6%, przy czym liczba mężczyzn, którzy ulegli wypadkom przy pracy zmniejszyła się o 41,8%, a kobiet – o 26,6%.

In 2020, the number of accidents at work and the number of persons injured in these accidents decreased in comparison to the previous year; the number of days of incapacity for work was also lower. All these figures are at their lowest since 2010; also in no year in the period considered was such a significant annual decrease. Considering that 2020 was special due to the COVID-19 pandemic, it can be assumed that this is due to the limitation or temporary cessation of operations of many workplaces due to the pandemic, and not a radical improvement in working conditions or better compliance with safety rules by employees.

In 2020, 7592 accidents at work (except for private agriculture) were recorded, i.e. by 3157 fewer than in the previous year. Mass accidents have a slight share in the total number of events – in 2010–2020 their percentage ranged from 0.3% to 0.6%. In 2020, there were 23 mass accidents, i.e. 0.3% of their total number.

The number of accidents at work, compared to 2010, was lower by 36.2%. There were also fewer persons injured in accidents – by 36.6%, while the number of men who suffered accidents at work decreased by 41.8%, and women – by 26.6%.

Tablica 5. Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy

Table 5. Accidents and persons injured in accidents at work

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	W liczbach bezwzględnych in absolute numbers			w % in %	2019=100
Wypadki ogółem Accidents of total	11909	10749	7592	100,0	70,6
w tym zbiorowe of which mass	75	31	23	0,3	74,2
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ogółem Persons injured in accidents at work of total	12019	10789	7625	100,0	70,7
śmiertelnych fatal	97	30	26	0,3	86,7
ciężkich serious	96	35	44	0,6	125,7
z innym skutkiem with other effect	11826	10724	7555	99,1	70,4
mężczyźni men	7894	6255	4597	60,3	73,5
kobiety women	4125	4534	3028	39,7	66,8

W wypadkach indywidualnych i zbiorowych w 2020 r. poszkodowanych zostało 7625 osób (o 3164 osoby mniej niż rok wcześniej). Poszkodowani w wypadkach przy pracy w województwie mazowieckim stanowili 12,2% ogółu poszkodowanych w kraju (przed rokiem – 13,0%).

Z ogólnej liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w 2020 r. śmierć poniosło 26 osób (o 4 mniej niż przed rokiem), a 44 osoby doznały ciężkich uszkodzeń ciała (o 9 osób więcej). W wypadkach z innym skutkiem poszkodowanych zostało 7555 osób, tj. o 3169 mniej niż rok wcześniej.

W 2020 r. w 16 powiatach województwa miały miejsce wypadki przy pracy ze skutkiem śmiertelnym, a w 21 – wypadki ciężkie.

W wypadkach zbiorowych poszkodowanych było 56 osób (o 15 mniej niż przed rokiem), w tym w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym – 5 (o 3 mniej).

Wśród osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy przeważają mężczyźni. Ich odsetek wynosił od 65,7% w 2010 r. do 58,0% w 2019 r.; w 2020 r. – 60,3%. Większość poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowała w sektorze prywatnym; w 2020 r. ich odsetek wyniósł 67,7% (rok wcześniej – 65,5%).

In 2020, 7625 persons were injured in individual and mass accidents (3164 persons fewer than the year before). The persons injured in accidents at work in Mazowieckie Voivodship constituted 12.2% of the total number of injured in the country (the year before – 13.0%).

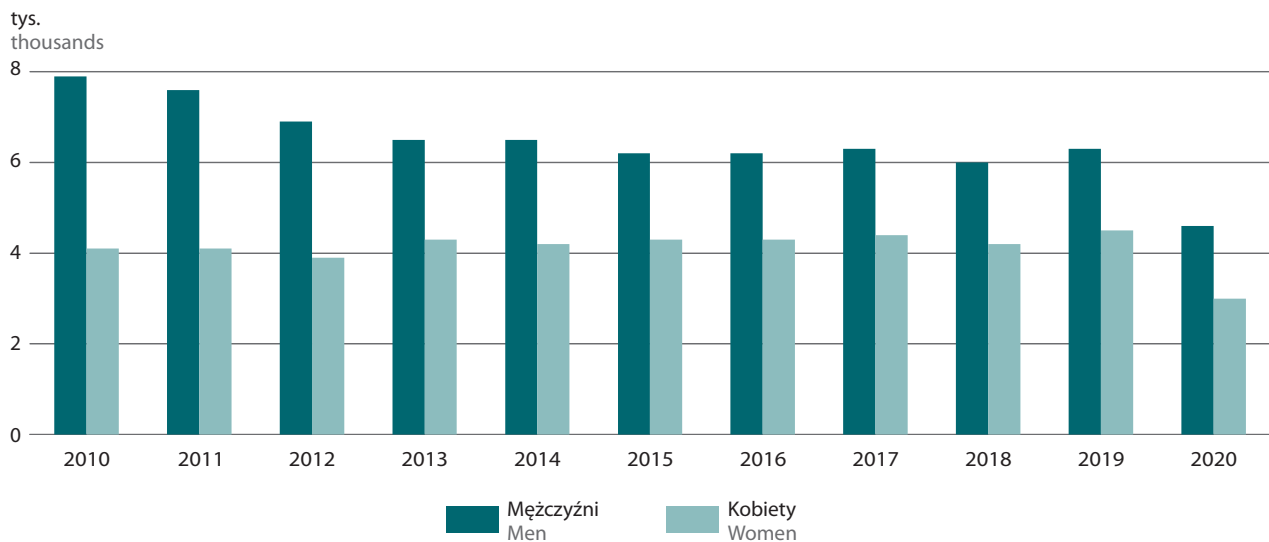
In 2020, out of the total number of persons injured in accidents at work, 26 persons died (4 fewer than the year before), and 44 persons suffered serious injuries (9 persons more). In accidents with other effect, 7555 persons were injured, i.e. 3169 fewer than the year before.

In 2020, fatal accidents occurred in 16 powiats of the Voivodship, and serious accidents in 21 powiats.

56 persons were injured in mass accidents (15 fewer than in the previous year), including 5 fatalities (3 fewer).

The majority of persons injured in accidents at work are men. Their percentage ranged from 65.7% in 2010 to 58.0% in 2019; in 2020 – 60.3%. Most persons injured in accidents at work worked in the private sector; in 2020, their percentage was 67.7% (a year before – 65.5%).

Wykres 14. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci
 Chart 14. Persons injured in accidents at work by sex

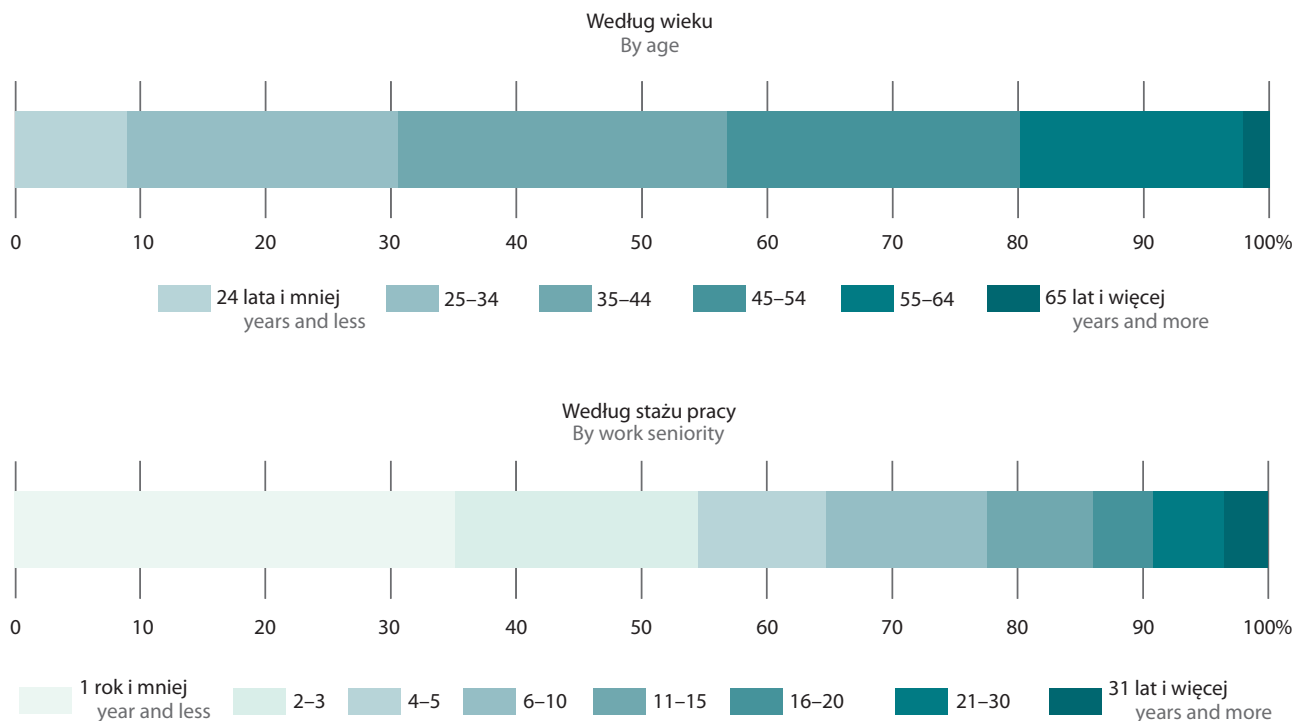
W ostatnim prezentowanym roku najczęściej poszkodowanych odnotowano w jednostkach zakwalifikowanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (1538 osób, o 665 mniej niż w 2019 r.), handel; naprawa pojazdów samochodowych (1226 osób, o 463 mniej) oraz administrowanie i działalność wspierająca (891 osób, o 199 mniej). Najwięcej osób poniosło śmierć wskutek wypadku przy pracy w transporcie i gospodarce magazynowej (10 osób), a w dalszej kolejności w budownictwie oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po 4 osoby).

In the last presented year, the greatest number of injured persons was recorded in the units classified to the section: manufacturing (1538 persons, 665 fewer than in 2019), trade; repair of motor vehicles (1226 persons, 463 fewer) and administrative and support service activities (891 persons, 199 fewer). Most persons died as a result of an accident at work in transportation and storage (10 persons) followed by construction and water supply; sewerage, waste management and remediation activities (4 persons each).

Wśród poszkodowanych najczęściej było osób w wieku 35–44 lata (26,2%), a biorąc pod uwagę staż pracy na zajmowanym stanowisku – osób o stażu 1 rok i mniej (35,1%). Zwraca uwagę fakt, że ponad połowa (54,5%) poszkodowanych w wypadkach przy pracy to osoby o stosunkowo krótkim stażu (nieprzekraczającym 3 lat).

Among the injured, the largest group were persons aged 35–44 (26.2%), and taking into account the length of work seniority in the position held – persons with 1 year or less seniority (35.1%). It is worth noting that over half (54.5%) of those injured in accidents at work are persons with a relatively short work seniority (not exceeding 3 years).

Wykres 15. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w 2020 r.
Chart 15. Persons injured in accidents at work in 2020

W 2020 r. najliczniejszą grupę wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły osoby wykonujące pracę w takich grupach zawodów jak: kierowcy i operatorzy pojazdów (8,2%), sprzedawcy i pokrewni (7,2%) oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (7,2%).

Najczęstszymi wydarzeniami powodującymi powstanie urazów u osoby poszkodowanej były: zderzenie z nieruchomym obiektem lub uderzenie w nieruchomy obiekt – 34,6% ogólnej liczby wydarzeń (przed rokiem – 35,5%), uderzenie przez obiekt w ruchu – 18,5% (w 2019 r. – 18,8%), obciążenie psychiczne lub fizyczne – 16,0% (przed rokiem – 17,3%) oraz kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym – 15,9% (przed rokiem 16,1%).

W 2020 r. najliczniejszą grupą wydarzeń powodujących wypadki przy pracy, będących odchyleniem od stanu normalnego było poślizgnięcie, potknięcie się, upadek osoby – 32,7% ogółu wydarzeń (w 2019 r. – 33,5%).

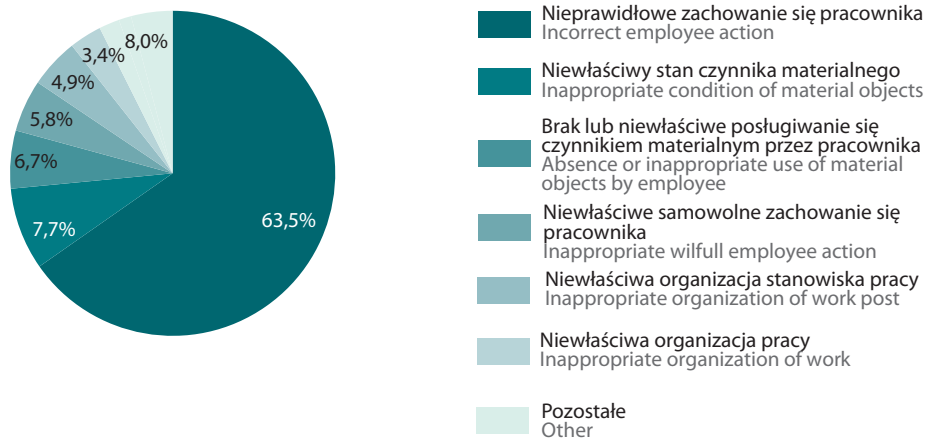
In 2020, the most numerous group among persons injured in accidents at work were persons working in such occupational groups as: drivers and mobile-plant operators (8.2%), salespersons and related trades workers (7.2%), labourers in mining, construction, manufacturing and transport (7.2%).

The most common contact-mode of injury were: horizontal impact with stationary object or vertical impact against stationary object – 34.6% of the total number (the year before – 35.5%), hitting by object in motion – 18.5% (in 2019 – 18.8%), mental or physical stress – 16.0% (the year before – 17.3%) and contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent – 15.9% (16.1% the year before).

In 2020, the most numerous group of events causing accidents at work that were deviations from the normal state, was slipping, stumbling, falling of a person – 32.7% of all events (in 2019 – 33.5%).

Wykres 16. Wypadki przy pracy według przyczyn w 2020 r.
 Chart 16. Accidents at work by causes in 2020

Główną przyczyną wypadków przy pracy jest nieprawidłowe zachowanie się pracownika. W 2020 r. stanowiło ono 63,5% ogółu przyczyn, rok wcześniej – 65,3%. W dalszej kolejności do wypadków przyczyniły się: niewłaściwy stan czynnika materialnego (7,7%; w 2019 r. – 8,2%), brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika (6,7%; przed rokiem – 5,8%), a także niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika (5,8%; rok wcześniej – 4,9%) oraz niewłaściwa organizacja stanowiska pracy (4,9%; rok wcześniej 5,2%).

The main cause of accidents at work is the employee's incorrect action. In 2020, it accounted for 63.5% of all causes, a year earlier – 65.3%. The following factors contributed to accidents: inappropriate condition of material object/agents (7.7%; in 2019 – 8.2%), absence or inappropriate use of material objects/agents (6.7%; the year before – 5.8%), as well as inappropriate arbitrary behavior of the employee (5.8%; a year earlier – 4.9%) and inappropriate organization of work post (4.9%; 5.2% the year before).

Informacje o dniach niezdolności do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Information on the days of incapacity for work includes the total calendar number of days of inability to work caused by accidents at work, determined on the basis of medical certificates.

Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami w 2020 r. wyniosła 318,8 tys., co oznacza spadek w skali roku o 106,3 tys. dni, tj. o 25,0%. W całym prezentowanym okresie największą liczbę dni niezdolności do pracy z powodu wypadków odnotowano w 2010 r. (478,6 tys.), a najmniejszą – w 2020 r. (318,8 tys.).

In 2020, the number of days of incapacity for work due to accidents amounted to 318.8 thousand, which means a year-on-year decrease by 106.3 thousand days, i.e. by 25.0%. In the entire presented period, the highest number of days of incapacity for work due to accidents was recorded in 2010 (478.6 thousand), and the lowest – in 2020 (318.8 thousand).

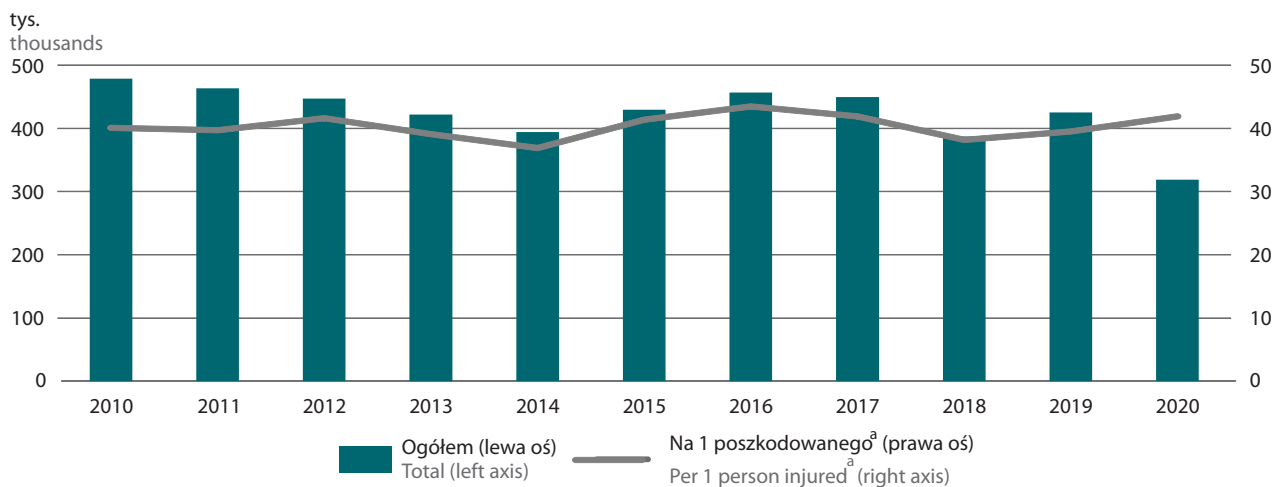
Na jednego poszkodowanego (bez wypadków śmiertelnych) w prezentowanym okresie przypadało średnio od 37 dni niezdolności do pracy w 2014 r. do 44 dni dwa lata później; w 2020 r. – 42 dni, tj. więcej niż rok wcześniej o ponad 2 dni.

There was an average of 37 days of incapacity for work in the presented period per one injured person (without fatal accidents) in 2014 to 44 days two years later; in 2020 – 42 days, i.e. 2 days more than in the previous year.

W 2020 r. najdłuższą średnią niezdolność do pracy przypadającą na 1 poszkodowanego stwierdzono w powiecie makowskim (78 dni), a najkrótszą – w przysuskim (29 dni).

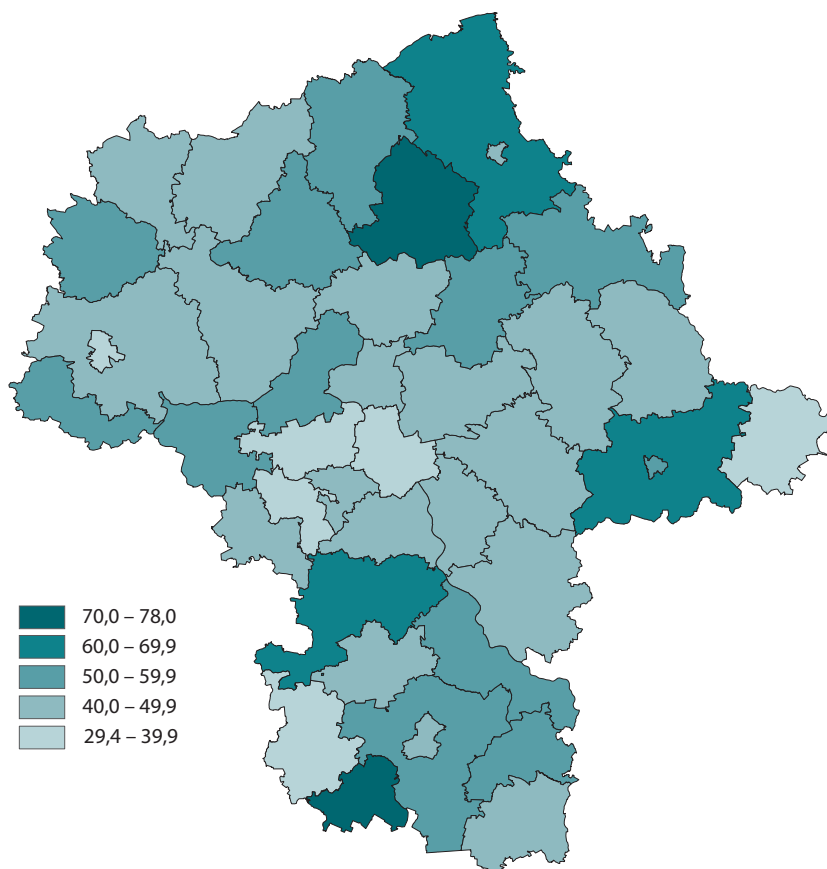
In 2020, the longest average incapacity for work per 1 injured person was recorded in makowski (78 days), and the shortest – in przysuski powiat (29 days).

Wykres 17. Liczba dni niezdolności do pracy
Chart 17. Number of days of incapacity for work

^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

Mapa 7. Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego^a w 2020 r.
Map 7. Number of days of incapacity for work per 1 person injured^a in 2020

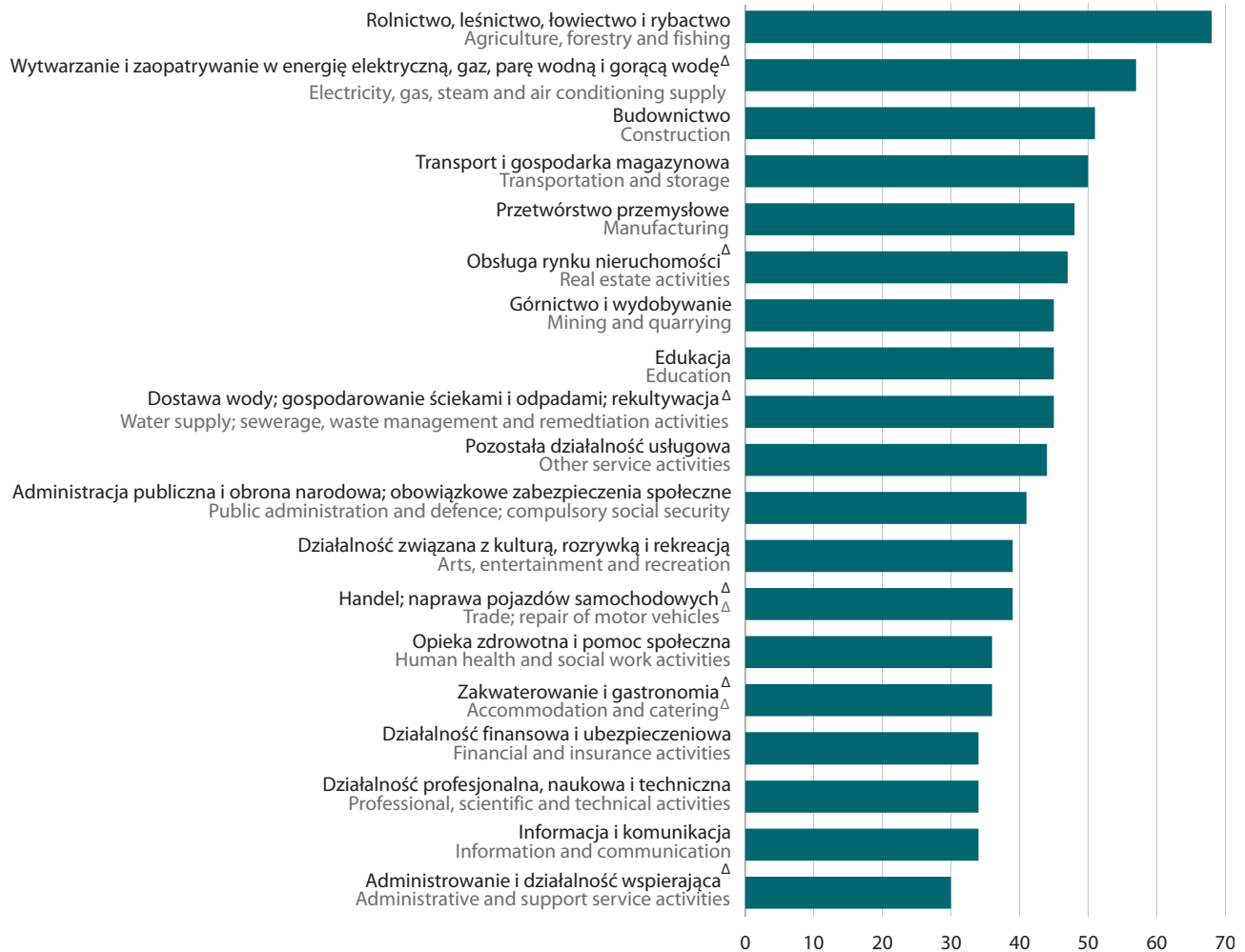
^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

Najwięcej dni niezdolności do pracy w wyniku wypadków odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (23,1% ogólnej ich liczby), a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,8%) oraz w transporcie (12,2%). Najmniej – w górnictwie i wydobywaniu (0,1%). Najdłuższa średnia niezdolność do pracy przypadająca na 1 poszkodowanego wystąpiła w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (68 dni), natomiast najkrótszą odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (30 dni).

The highest number of days of incapacity for work due to accidents was recorded in manufacturing (23.1% of the total number), and then in trade; repair of motor vehicles (14.8%) as well as transport (12.2%). The least – in mining and quarrying (0.1%). The longest incapacity for work per 1 injured person was recorded in the section of agriculture, forestry and fishing (68 days), while the shortest in administrative and support service activities (30 days).

Wykres 18. Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego^a według sekcji w 2020 r.

Chart 18. Number of days of incapacity for work per 1 person injured^a by sections in 2020

^a Bez wypadków śmiertelnych.
^a Excluding fatal accidents.

W 2020 r. najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 500 osób (31,6%); najwięcej ofiar śmiertelnych – w jednostkach o liczbie pracujących od 2 do 9 osób (30,8% ogólnej ich liczby).

In 2020, the most persons injured in accidents at work occurred in units with 500 employees and more (31.6%); most fatalities – in units with 2 to 9 employees (30.8% of the total number).

Szacuje się, że straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy w 2020 r. wyniosły 2347,2 tys. zł, z czego 542,1 tys. zł, tj. 23,1% przypada na sekcję handel; naprawa pojazdów samochodowych.

It is estimated that material losses due to accidents at work in 2020 amounted to PLN 2347.2 thousand, of which PLN 542.1 thousand, i.e. 23.1% in the section of trade; repair of motor vehicles.

Rozdział 4. Chapter 4.

Wynagrodzenia Wages and salaries

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika. Prezentowane dane nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób.

Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income tax and employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee. Presented data do not include entities employing up to 9 persons.

W województwie mazowieckim wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto odnotowany w 2020 r. wyniósł 5,3% (rok wcześniej 6,1%). Wynagrodzenia w województwie były wyższe niż średnio w kraju, jednak w latach 2010–2020 przewaga ta z roku na rok malała wynosząc od 24,6% na początku omawianego okresu do 19,2% w 2020 r. Wynagrodzenia w województwie rosły nieco wolniej niż w Polsce (w 2010 r. – 2,4% wobec 3,6%; w 2020 r. – 5,3% wobec 6,6%).

In Mazowieckie Voivodship, the increase in average monthly gross wages and salaries recorded in 2020 amounted to 5.3% (6.1% in the previous year). Wages and salaries in the Voivodship were higher than the national average, but in the years 2010–2020 this advantage decreased year by year, ranging from 24.6% at the beginning of the period in question to 19.2% in 2020. Wages and salaries in the Voivodship grew slightly slower than in Poland (in 2010 – 2.4% compared to 3.6%; in 2020 – 5.3% compared to 6.6%).

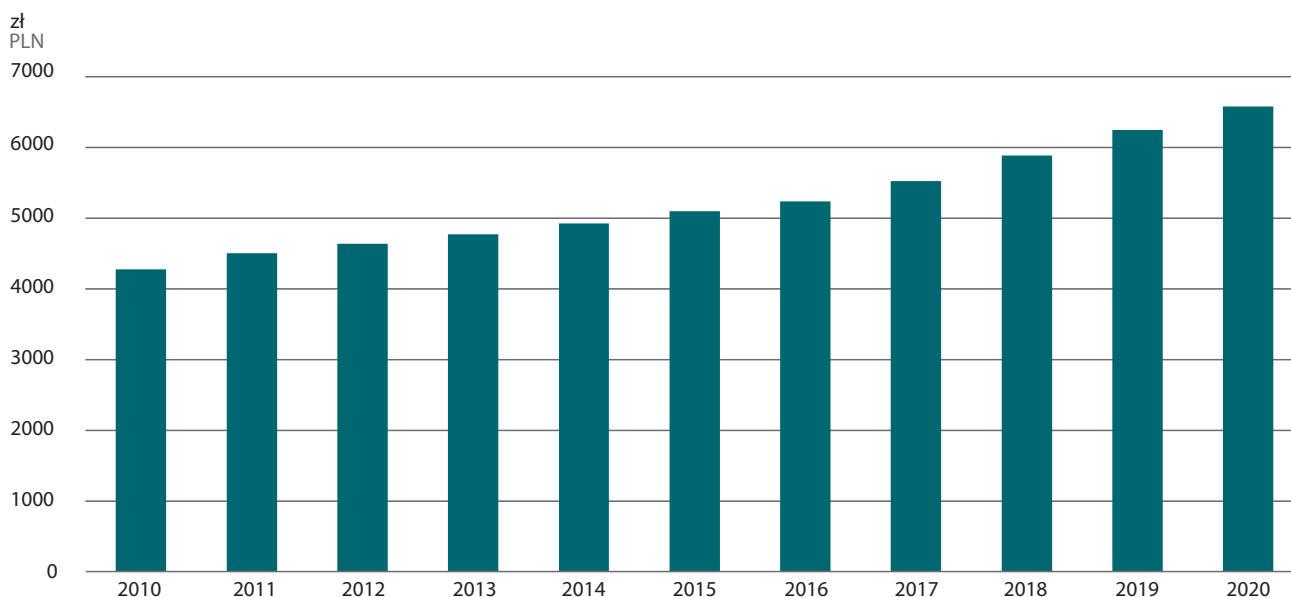
Tablica 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Table 6. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020		
	w zł in PLN			Polska=100 Poland=100	2019=100
Ogółem Total	4279,55	6248,47	6581,81	119,2	105,3
sektor publiczny public sector	4141,38	6032,38	6348,82	107,7	105,2
sektor prywatny private sector	4365,91	6352,94	6694,80	125,3	105,4

W 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim wyniosło 6581,81 zł, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 333,34 zł (w kraju 5523,32 zł, wzrost o 341,69 zł). W województwie wynagrodzenie w sektorze prywatnym było wyższe niż w publicznym o 345,98 zł, także wzrost wynagrodzeń odnotowany w skali roku w sektorze prywatnym był nieco większy niż w publicznym (5,4% wobec 5,2%). W porównaniu z 2010 r. wzrost wynagrodzeń odnotowany w województwie wyniósł 53,8% i był niższy niż w kraju, gdzie osiągnął poziom 60,8%.

In 2020, the average monthly gross wages and salaries in Mazowieckie Voivodship amounted to PLN 6581.81, which means an increase compared to the previous year by PLN 333.34 (in the country PLN 5523.32, an increase by PLN 341.69). In the Voivodship, wages and salaries in the private sector were higher than in the public by PLN 345.98, and the annual increase in salaries in the private sector was slightly higher than in the public sector (5.4% compared to 5.2%). Compared to 2010, the increase in salaries recorded in the Voivodship amounted to 53.8% and was lower than in the country, where it reached the level of 60.8%.

Wykres 19. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Chart 19. Average monthly gross wages and salaries

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie notowane było w m.st. Warszawie. W 2020 r. wyniosło 7147,46 zł i przekroczyło o 8,6% średnie wynagrodzenie w województwie oraz o 29,4% średnie w kraju. Stosunkowo wysokie, choć niższe od przeciętnego w województwie, były także wynagrodzenia m.in. w m. Płocku (6526,04 zł; niższe o 0,8%) oraz powiatach pruszkowskim (6295,40 zł; niższe o 4,4%), nowodworskim (6096,33 zł; niższe o 7,4%), warszawskim zachodnim (5990,54 zł; niższe o 9,0%). Najniższe wynagrodzenia wystąpiły w powiatach: szydłowieckim (4157,78 zł; niższe o 36,8%), radomskim (4362,35 zł; niższe o 33,7%), żuromińskim (4384,30 zł; niższe o 33,4%).

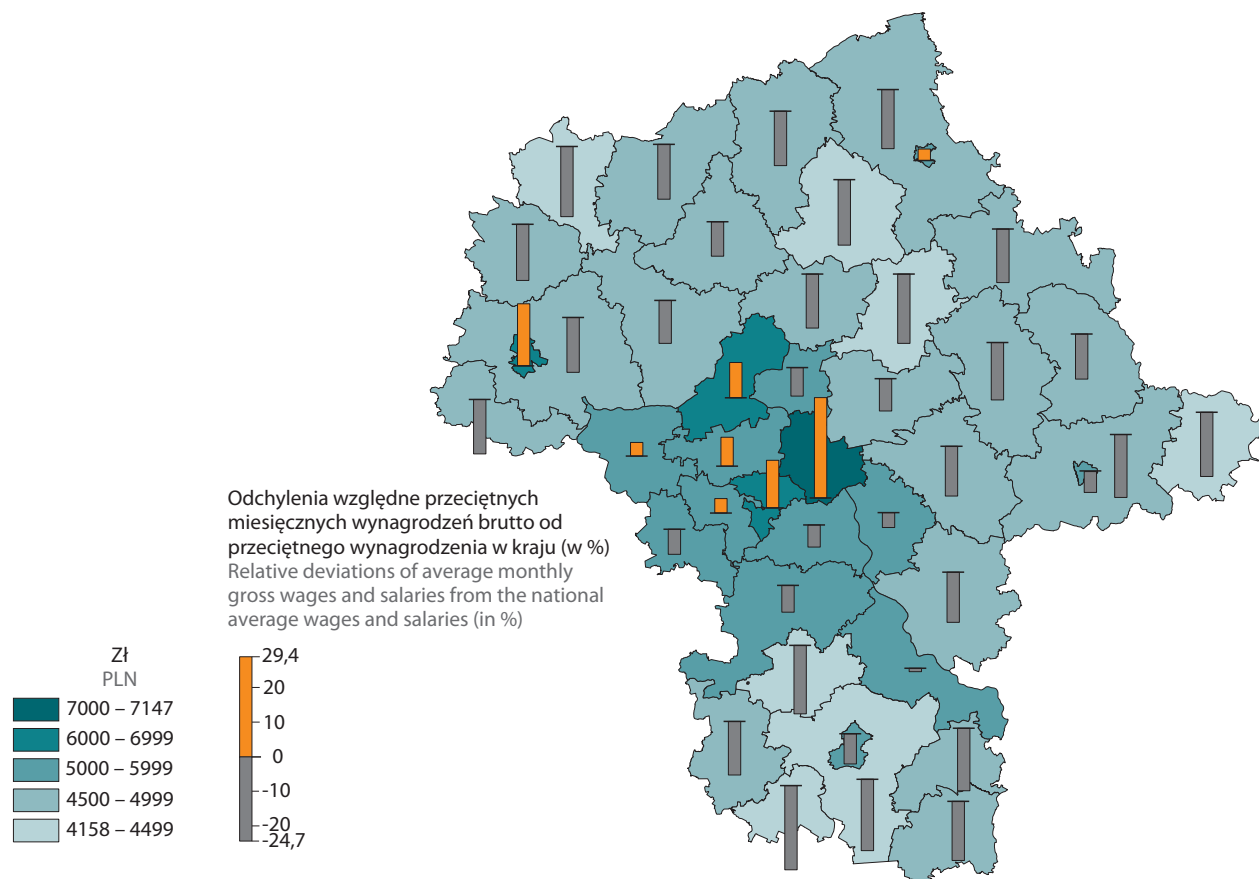
W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne wynagrodzenia najbardziej wzrosły w powiatach żuromińskim (o 13,7%), sokołowskim (o 13,0%) i sochaczewskim (o 12,6%), najmniejszy wzrost odnotowano w powiecie piaseczyńskim (o 0,9%), a spadek jedynie w powiecie kozienickim (o 3,6%).

The highest average monthly wages and salaries in the Voivodship is recorded in m.st. Warszawa. In 2020, it amounted to PLN 7147.46 and exceeded the average wages and salaries in the Voivodship by 8.6% and the national average by 29.4%. Relatively high, although lower than the average for the Voivodship, were also wages and salaries, e.g. in Płock (PLN 6526.04; lower by 0.8%) and in the powiats pruszkowski (PLN 6295.40; lower by 4.4%), nowodworski (PLN 6096.33; lower by 7.4%), warszawski zachodni (PLN 5990.54; lower by 9.0%). The lowest wages and salaries were in the following powiats: szydłowiecki (PLN 4157.78; lower by 36.8%), radomski (PLN 4362.35; lower by 33.7%), żuromiński (PLN 4384.30; lower by 33.4%).

Compared to the previous year, average wages and salaries increased the most in the following powiats: żuromiński (by 13.7%), sokołowski (by 13.0%) and sochaczewski (by 12.6%), the smallest increase was recorded in piaseczyński powiat (by 0.9%), and a decrease only in kozienicki powiat (by 3.6%).

Mapa 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2020 r.

Map 8. Average monthly gross wages and salaries in 2020

Poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń według sekcji jest wyraźnie zróżnicowany. W 2020 r. najwyższe wynagrodzenia odnotowano w informacji i komunikacji oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej – przekroczyły one średnie wynagrodzenie w województwie odpowiednio o 54,5% i o 50,7%. Najniższe wystąpiły w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej i były odpowiednio niższe o 37,5% i o 29,7%. Różnica między wynagrodzeniem najwyższym (10170,29 zł – w informacji i komunikacji) a najniższym (4112,18 zł – w zakwaterowaniu i gastronomii) wyniosła 6058,11 zł. W porównaniu z 2019 r. największy wzrost wynagrodzeń wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,4%), a także opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 8,7%) oraz edukacji (o 8,0%). Najmniejszy wzrost odnotowano w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (o 1,8%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 2,2%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,0%). W sekcjach pozostała działalność usługowa oraz zakwaterowanie i gastronomia odnotowano spadek przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w porównaniu z 2019 r. (odpowiednio o 0,6% i o 0,3%).

The level of average monthly wages and salaries by section is clearly diversified. In 2020, the highest wages and salaries were recorded in information and communication, as well as financial and insurance activities – they exceeded the average wages and salaries in the Voivodeship by 54.5% and 50.7%, respectively. The lowest were in accommodation and catering as well as administrative and support service activities and were respectively lower by 37.5% and 29.7%. The difference between the highest (PLN 10170.29 – for information and communication) and the lowest (PLN 4112.18 – for accommodation and catering) was PLN 6058.11. Compared to 2019, the largest increase in salaries was in administrative and support service activities (by 10.4%), as well as health care and social welfare (by 8.7%) and education (by 8.0%). The smallest increase was recorded in the sections of transportation and storage (by 1.8%), agriculture, forestry and fishing (by 2.2%) and arts, entertainment and recreation (by 4.0%). In the sections of other service activities as well as accommodation and catering, a decrease in average monthly wages and salaries was recorded compared to 2019 (by 0.6% and 0.3%, respectively).

Wykres 20. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie

Chart 20. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the Voivodship

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto bez wypłat nagród rocznych w 2020 r. wyniosło 6529,21 zł i było o 5,3% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

The average monthly gross wages and salaries, excluding the payment of annual bonuses in 2020 amounted to PLN 6529.21 and were 5.3% higher than in the previous year.